

Kurjer Łódzki

Numer pojedynczy gr. 20

Redakcja: ul. Zawadzka Nr. 1. Administracja: ul. Piotrkowska Nr. 11. Ekspedycja: ul. Piotrkowska Nr. 11.
Telefon: Redakcji Nr. 38-28 i 228, Administracji Nr. 229 (połączenia własne z redakcją). Skrzynka pocztowa 132.
Redakcja otwarta dla interesantów tylko od godz. 2 do 5 po poł. Redaktor lub jego zastępca przyjmuje od godz. 3 do 4 po poł. Dyrektor Wydawnictwa przyjmuje od godz. 12-2 po poł.
Administracja czynna od godz. 9 rano do godz. 7 po poł. bez przerwy.

Wychodzi codziennie o godzinie 5-ej rano.

Konflikt w komisji budżetowej zakończony.

Dyskusja nad budżetem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Exposé ministra Składkowskiego.

Rząd nie uzna partji komunistycznej.

Energiczne odparcie zarzutów co do nacisku przy wyborach.

Warszawa, 10 maja. (Tel. wł.). Przez cały dzień dzisiejszy toczyły się obrady w komisji budżetowej nad budżetem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które się przeciągnęły do późnej nocy. Około g. 11-ej wieczorem dopiero, kiedy lista mówców się wyczerpała, doszedł do głosu minister spraw wewnętrznych gen. Składkowski.

Konflikt wczorajszy został w ten sposób załatwiony, że właściwie marszałek Sejmu przyznał rację posłowi Byrcze, mimo to jednakże dyskusja obracała się około wyborów i z tego względu poseł Byrcza usnął się od przewodniczenia, a na posiedzeniu przewodniczył wiceprezes pos. Wyrzykowski.

Z pośród przemówień opozycyjnych wyróżniły się dwa, mianowicie posła Czwartynskiego (Z. L. N.), który podkreślał konieczność walki o praworządność i posła Pragera (PPS.) o roli administracji w wyborach. Bardzo interesujące przemówienie wygłosił poseł Dybowski (Blok Bezp.) o stanie sanitarnym kraju. W swój sposób polemizował z lewicą poseł Sanojca, który drwił sobie z niej, że podczas wyborów nadużywała nazwiska marszałka Piłsudskiego, a teraz przybiera się w tożę opozycji. „Może zanadto ponieważ rano marsz. Piłsudskim — mówił Sanojca — po ańszach, tak, że teraz choruje”.

MOWA MINISTRA SKŁADKOWSKIEGO
Przemówienie ministra Składkowskiego było bardzo obszernie, w którym stwierdził, że dokonał reformy systemu pracy w administracji, zmienił na stanowiskach 13-tu wojewodów, zmienił 121 starostów i przeniósł 122 starostów.

Władze bezpieczeństwa zlikwidowały 70 afer szpiegowskich i zaarrestowały 261 szpiegów. Walka ekonomiczna mas robotniczych przybrała formę łagodniejszą. — Rząd musi jasno określić stosunek do komunizmu, ponieważ niektórzy niepowołani doradzają legalizację ruchu komunistycznego w Polsce. Rząd oświadcza, że tej opinii nie uznaje i partji komunistycznych legalizować nie będzie.

Przy konfiskacie pism stosowano świątynie ostrzejsze kryterium niż gdzieś indziej w celach pedagogicznych. Oddawszy uznanie policji i omówiwszy obszernie zagadnienia samorządowe, przeszedł minister do służby zdrowia, wskazując na akcję uporządkowania higienicznego osiedli. Na ogólną liczbę domów po wsiach 3 miliony 76 tys. 263 przypada obecnie ustępów 1 milion 677 tys. 742; w roku ostatnim przybyło ich 442 tys. 172.

Apeluje do posłów robotniczych i włościańskich, aby poparli usiłowania jego, by dzieci robotników nie grzebały w śmietnikach, a grząbka ich nie żarła.

„Może już tej akcji nie będę prowadził dalej jako minister, ale zanim ja umrę, to w każdym domu w Polsce będzie ustęp i śmietnik, więcej nie chcę niczego”.

W zakończeniu min. Składkowski nawołując do przemówień przedstawicieli mniejszości narodowych, wskazał linię wytyczną polityki rządu wobec mniejszości i oświadczył, że żadnej nienawiści do mniejszości nie czuje.

Przemówienie swoje zamknął oświadczeniem co do wyborów, nadmienając, że gdy stare stronnictwa sejmowe nie chciały rządowi udzielić poparcia, rząd sam aktywnie musiał stanąć do wyborów.

Skoro mówiono o nadużyciach wyborczych, to minister chętnie dopomógł wszelkimi środkami do zbadania wyborów, sam zaś nie wydał żadnego zlecenia, któreby nadużywało prawa, ani też o tem nie wie; ale zwracając się do lewicy, zapytuje: „czy podszywanie się w agitacji wyborczej pod marszałka Piłsudskiego, który był hasłem wyborczym, a potem przejście do opozycji, nie jest nadużyciem wyborczym i czy nie jest przeinaczeniem woli wyborców”.

W piątek odbędzie się głosowanie nad budżetem Ministerstwa Oświaty, w sobotę nad budżetem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, poza tem w piątek w południe rozpocznie się dyskusja nad budżetem Ministerstwa Spraw Wojskowych.

POSIEDZENIE KOMISJI REGULAMINOWEJ.

Warszawa, 10 maja. (Tel. wł.). Na posiedzeniu dzisiejszym komisji regulaminowej zastanawiano się nad zadaniem sądu wydania posłów komunistycznych Władze sława Baczyńskiego z Sosnowca i Czeszajko - Sochackiego. Wniosek o wydanie posła Baczyńskiego otrzymał równą ilość głosów za i przeciw, a przewodniczący poseł Lieberman nie chciał swym głosem sprawy rozstrzygnąć i nie skorzystał z przysługującego mu prawa. Wobec tego regulaminowe załatwienie tej sprawy od-

dano marszałkowi Daszyńskiemu, natomiast posła Sochackiego postanowiono wydać 7-tu głosami contra 5. Obie sprawy referował poseł Dzieduszycki.

POS. BAGIŃSKI SKŁADA ORDER „VIRTUTI MILITARI”.

Warszawa, 10 maja. (Tel. wł.). — Na wtorkowym posiedzeniu komisji budżetowej poseł Bagiński skrytykował ostro fundusz dyspozycyjny Min. Spraw Wewnętrznych i formy jego zużycia. Z tego powodu, jak słychać, grupa posłów i senatorów, będących kawalerami orderu „Virtuti Militari”, postanowiła zwrócić się do kapituły orderu z wnioskiem o odebranie posłowi Bagińskiemu krzyża tego orderu z powodu treści jego przemówienia.

Na dzisiejszym posiedzeniu komisji budżetowej pos. Bagiński złożył oświadczenie, nawiązując do powyższego, iż uważa tę metodę walki politycznej za niebywałą. Przed kilku tygodniami gdy przy otwarciu Sejmu wkroczył minister Składkowski z policją na salę odruchowo pos. Bagiński zawołał: „Uważam za właściwe odesłać krzyż „Virtuti Militari” Nie uczynił tego z powodu sentymentu do tej instytucji. Gdy obecnie ci sami panowie, którzy spowodowali jego odruch, nie służą się temi samymi metodami, oświadcza, że krzyż składa.

Pierwsze posiedzenie Rady Ochrony Pracy, powołanej rozporządzeniem Prezydenta z d. 17 września 1927 r.

Warszawa, 10 maja. (P.A.T.). — Dnia 10 b. m. zebrała się po raz pierwszy rada ochrony pracy, powołana do życia rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej z dnia 17 września 1927 r.

Po krótkim sprawozdaniu zadań tej rady, p. minister pracy Jurkiewicz wyraził nadzieję, że ułatwi ona ministerstwu wyszukanie możliwie najlepszego wyjścia we wszystkich skomplikowanych zagadnieniach, wymagających uregulowania od powiedniami przepisami prawnymi.

Po przemówieniu p. ministra rada u-

chwaliła regulamin i wyłoniła 3 komplety 1) do spraw higieny pracy, 2) do spraw bezpieczeństwa pracy, 3) do spraw ochrony pracy w rolnictwie. Następnie połączone komplety higieny pracy i bezpieczeństwa pracy zajęły się rozpatrywaniem 3-ech przyjętych przez ministerstwo pracy i opieki społecznej projektów rozporządzeń wykonawczych, dotyczących warunków pracy przy stosowaniu bieli ołowianej i innych związków ołowiu.

Następne posiedzenie wyznaczone zostało na jutro, dn. 11 b. m.

Wzrzedu zjazd delegatów kolei polskich i rosyjskich odbędzie się w Krakowie w połowie maja r. b.

Warszawa, 10 maja. (tel. wł.). — W połowie maja r. b. odbędzie się w Krakowie 5-ty z rzędu zjazd delegatów kolei polskich i rosyjskich. Tematem obrad zjazdu będzie uzgodnienie spraw taryfowych, przepisy przewozowe oraz umowy graniczne. M. in. planowane jest w celu udogodnienia komunikacji wprowadzenie biletów kombinowanych, miejscowych i t. p., jak również dopuszczenie do przewożenia w pociągach osobowych przesyłek towarowych.

W zakresie taryf towarowych zjazd zajmie się sprawą dostosowania taryf polsko-rosyjskich do nowej konwencji berneńskiej oraz projektem taryfy związko-

Najszlachetniejszy i jedynie prawdziwy
COGNAC
Joseph Gallin - Martel
rok założenia 1819.

Zachwiany tron.

Sześciolatek król rumuński, Michał z matką swoją, królową Heleną.

(w)

Grożne komplikacje sytuacji międzynarodowej.

Wrogowie równowagi pokojowej przy niszczycielskiej pracy.

Podważanie traktatu wersalskiego i traktatu w Trianon.

Wyteżona ofensywa niemiecka przeciw Pomorzu.

Paryż, 10 maja. (Tel. wł.). Polityka zagraniczna nagle wysunęła się na pierwszy plan porządku dziennego. Interwencja Japonii w Chinach, tudzież ostatnie wydarzenia w Rumunii, uważane są za groźne.

Stan rzeczy w Rumunii wywołuje obawy nie tylko pod wzgl. sytuacji wewnętrznej i rozwijającej się anarchii, uważanej powszechnie za wielkie niebezpieczeństwo kraju, lecz także pod względem sytuacji zewnętrznej, głównie z powodu stanowiska Węgier.

Budapeszt uzyskał już podobno zapewnienie Londynu i Rzymu, że rewizja traktatu w Trianon jest tylko kwestją czasu i że nastąpi, być może, w samej Genewie.

Otóż, nie należy żywić żadnych złudzeń: rewizja jednego traktatu pokojowego może podważyć autorytet wszystkich innych, zawartych w 1919 roku.

Lewica i pacyfściści już dzisiaj zacierają ręce. W dodatku mowa heidelberska Stresemanna zapowiada wyraźnie ofensywę niemiecką w dziedzinie polityki zagranicznej.

Może także z tego powodu Briand nie pojedzie do Genewy na czerwcową sesję

rady, co również zmusiłoby Stresemanna do pozostania w domu.

Wzajemian zgromadzenie wrześnieńców zapowiada się dość burzliwie, tembardziej że Lądze Narodów wypadnie się zająć poważnie rozbrojeniem i odnowić jednocześnie szereg miejsc w Radzie.

Wreszcie wiadomości, nadchodzące z Londynu, pozwalają mniemać, że Anglia w najbliższych dniach zgłosi akces do pro pozycji Kelloga, wysuwając jako motyw konieczność akcji solidarnej z Ameryką, ponieważ od tego zależy redukcja zbrojeń, najpierw na morzu, a zaraz potem na lądzie.

Z tej decyzji Anglii nikt nie może się cieszyć.

W końcu warto zaznaczyć, że Niemcy nieprzerwanie prowadzi kampanię przeciwko Pomorzu. Nawet „Matin”, chociaż na piątej stronie, udzielił głosu argumentom niemieckim, zresztą przeważnie kłamliwym.

Kampania ta wymaga wielkiej czujności ze strony Polski.

WRZEŚNIOWA SESJA RADY LIGI.
Genewa, 10 maja. (PAT.). Przedstawi-

ciel Kolumb, p. Urrutia, kolejny przewodniczący rady Ligi Narodów, zwołał, zgodnie z regulaminem, IX zgromadzenie Ligi na dzień 3 września 1928 roku.

Porządek dzienny przewiduje przedewszystkiem ukonstytuowanie się zgromadzenia, a więc wybór komisji weryfikacyjnej, wybór przewodniczącego, przyjęcie porządku dziennego, ukonstytuowanie się komisji, wybór przewodniczących komisji, wybór 6 wiceprzewodniczących.

Po ukonstytuowaniu się i przyjęciu porządku dziennego zgromadzenie przystąpi do zbadania działalności rady za czas od ostatniej sesji zgromadzenia, prac sekretariatu, jak również wykonania decyzji poprzedniego zgromadzenia. Nie ulega wątpliwości, że w trakcie ogólnej dyskusji będą poruszone i główne sprawy polityczne, rozważane w tym roku przez radę, jak naprz.: załag węgiersko-rumuński lub sto sunki polsko-litewskie.

Zgodnie z regulaminem, zgromadzenie przystąpi do wyboru trzech nowych członków rady na miejsce ustępujących: Kolumbji, Chin i Holandji.

Co słychać na świecie?

— Saloniki. — Rzeka Struma wystąpiła z brzo gów, zalewając obszar wynoszący 40.000 hektarów, na którym znajdowały się plantacje tytoniu, bawełny i lany zboża. Straty wynoszą pół miliona drachm. Odcięta ludność tych obszarów cierpi z powodu braku żywności.

— Ryga. — Wczoraj król Amanullah wyjechał z Moskwy do Leningradu.

— Z Białorusi sowieckiej donoszą, że przeszła tam potężna nawałnica, która wywróciła mnóstwo słupów telegraficznych a w Mińsku wyrządziła takie spustoszenia, że światło elektryczne zagasło. Burza wyrwała ludzi, z których wielu odniosło ciężkie obrażenia.

— Z Moskwy donoszą, że władze sowieckie za ostrzyły represje względem duchowieństwa w Gru zji. Zamknięto 4 cerkwie w okręgu Tuapse. W jednej z zamkniętych cerkwi otworzono stację weterynaryjną, w innych zaś — kluby komunistyczne.

— Paryż. — Briand zupełnie już przyszedł do zdrowia. Przeszto wydawać biuletyny lekarskie. Pomimo to Briand jest tak osłabiony, że nie pojedzie na przyszłą sesję Ligi Narodów.

Bisping skarży hr. Broel-Platera

za fałszywe zeznania w sądzie.

Warszawa, 10 maja. (Tel. wł.). Prawdziwą sensację w sądzie apelacyjnym wywołało wystąpienie ordynata Bispinga, który w związku z wyrokiem uniewinniającym, zwrócił się obecnie do kancelarii z prośbą o odpis zeznań hr. Broel-Platera.

Świadek ów badany początkowo, nie przeciw Bispingowi nie zeznał, a po upływie paru lat w drugim swem zeznaniu oświadczył, że ks. Drucki - Lubicki pomawiał Bispinga o zamach trucicielski i wyrażał się o nim jak o kryminaliście.

W związku z tem ord. Bisping podlega hr. Broel-Platera do odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania.

OBRONCA WOJCIECHOWSKIEGO BĘDZIE ADW. NIEDZIELSKI.

Warszawa, 10 maja. (Tel. wł.). Rodzina J. Wojciechowskiego, sprawcy zamachu na p. Lizarewa, zwróciła się do adw. Niedzielskiego z prośbą o podjęcie się obrony w oczekującym młodego zamachowca procesie.

Adw. Niedzielski, który przed rokiem bronił Kowerdę, przyjął obronę w tej sprawie.

Oskarżenie popierać będzie prawdopodobnie prok. Borowski.

Litwa dąży do monarchii?

Rząd przygotowuje manifest do narodu.

Ryga, 10 maja. (P.A.T.). — „Jaunakas Zinos” donosi z Kowna, że z okazji 10-iej rocznicy niepodległości Litwy rząd przygotowuje manifest do narodu z zapowiedzią zmian konstytucji. Obiega pogłoska, że na Litwie wprowadzony ma być ustrój monarchistyczny. Pismo donosi, że oczekuje przybycia na te uroczystości 4 oficerów niemieckich, którzy brali udział w walce o niepodległość Litwy oraz delegacji korporacji studentów Rzeszy niemieckiej.

Wielki spis antysowiecki na Dalekim Wschodzie.

Popłoch w sferach bolszewickich.

Moskwa, 10 maja. (A.W.). — Z Władcy wostoku donoszą, że wykryto tam wielki spis antyrewolucyjny, subsydjowany jakoby przez rząd japoński.

Celem spisku miało być stworzenie antysowieckiej republiki na Dalekim Wschodzie.

Władze sowieckie aresztowały w związku z wykryciem spisku b. carskiego generała, Trojanowskiego, pod zarzutem, iż był on w ścisłym kontakcie z wodzem monarchistów rosyjskich, wielkim księciem Mikołajem Mikołajewiczem.

Rokowania polsko-litewskie w Kownie.

Strona litewska nie dała jeszcze odpowiedzi

na polski projekt paktu o nieagresji.

Kowno, 10 maja. (P.A.T.). — W ciągu dnia dzisiejszego obradowała komisja rozrachunkowa. Następne posiedzenie tej komisji odbędzie się jutro, w piątek. Strona litewska dotąd nie udzieliła odpowiedzi na polski projekt paktu o nieagresji.

WYJASNIENIA WALDEMARASA.

Kowno, 10 maja. (P.A.T.). — Premier litewski Waldemarasa przyjął dzisiaj bawiacych tu dziennikarzy zagranicznych, m. in. i dziennikarza polskiego. Dziennikarzom tym premier udzielił wyjaśnień na pytania w sprawach, dotyczących per

traktacji polsko-litewskich, prowadzonych obecnie w Kownie.

OFICJALNE KOMUNIKATY.

Kowno, 10 maja. (Tel. wł.). — Litewska agencja telegraficzna opublikowała wczoraj oficjalny komunikat, który brzmi „Litewsko-polska komisja bezpieczeństwa i odszkodowaniowa odbyła pierwsze swe posiedzenia i ustaliła program obrad, wybrała specjalne komisje dla uregulowania kwestii bezpieczeństwa i odszkodowania. Wszystkie obrady zasadniczo odbywają się dwa razy dziennie i mają charakter poufny”.

Bój samuraja z mandarynem.

Krwawy przebieg wojny Japonii z Chinami.

Rząd japoński zwróci się do mocarstw o rozpoczęcie wspólnej akcji.

Stany Zjednoczone zmieniły front wobec interwencji zbrojnej w Szantungu.

Pekin, 10 maja. (A. W.). Żaźarte walki pod Tsi-Nan-Fu nie przyniosły dotąd rezultatu.

Wprawdzie oddziały japońskie wyparły z miasta wojska chińskie, które wycofały się ostatnio nawet z północnej części miasta, skąd wyprzeć je było najtrudniej, jednak ataki wojsk chińskich na miasto nie ustają, przyczem oddziały gen. Fenga razią miasto pociskami z ciężkich dział.

Nie należy oczekiwać, aby sukces Japończyków, odniesiony przez opanowanie miasta mógł mieć dalsze następstwa na korzyść dla ekspedycyjnego oddziału Japończyków.

Londyn, 10 maja. (A.T.E.). Według informacji z Tokio część wojsk południowo-chińskich przeszła rzekę Żółtą udając się za wojskami Czang-Tso-Lina, które ustępują na północ.

Jak donoszą z Nankinu artyleria japońska ostrzeliwała Tsinanfu w ciągu trzech godzin, przyczem 500 ludzi miało stracić życie.

WSPÓLNA AKCJA MOCARSTW.

Tokio, 10 maja. (A. W.). Wobec trudnej sytuacji Japończyków w prowincji Szantung rząd japoński postanowił zwrócić się do rządów poszczególnych mocarstw o rozpoczęcie wspólnej akcji, dla zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom, przebywającym w tej prowincji.

STANY ZJEDNOCZONE NIE BĘDĄ ROBIŁY TRUDNOŚCI.

Londyn, 10 maja. (A. W.). Wedle nadeszłych tu z Nowego Jorku doniesień, zapatrywania Stanów Zjednoczonych na

akcję zbrojną Japonii w Chinach uległy pewnej zmianie.

Po dłuższej konferencji, którą odbył sekretarz stanu Kellog z posłem japońskim w Waszyngtonie, oświadczone przed stawicielom prasy, iż rząd Stanów Zjednoczonych wychodzi z założenia, że Japonia znajduje się w analogicznej sytuacji, interweniując w Szantungu, co Stany Zjednoczone, interweniuje w Nikaragui.

Sekretarz stanu Kellog oświadczył nad to, iż rząd Stanów Zjednoczonych wierzy święcie, że Japonia kieruje się w swych poczynaniach na terytorium Chin jedynie

względami na dobro i spokój obywateli japońskich, przebywających w Chinach.

ZDOBYCIE PRZEZ JAPONCZYKÓW SZING-TAO.

Londyn, 10 maja. (P.A.T.). — Agencja Reutera donosi z Szing-Tao, że Japończycy zawładnęli tem miastem i po rozbrojeniu 6.000 Chińczyków rozpoczęli bombardowanie dzielnicy chińskiej. W nacjonalistycznych kołach chińskich Szanghaju krąży wiadomość, że aeroplany japońskie bombardowały i zniszczyły skład amunicji w Tsi-Nan-Fu.

Anglja żąda od rumuńskiego pretendenta ks. Karola aby opuścił w najbliższym czasie jej terytorjum.

Londyn, 10 maja. (P.A.T.). — Ks. Karol rumuński został powiadomiony oficjalnie, że o ile nie opuści w jak najbliższym czasie Anglii, to zostanie wydany rozkaz przymusowego wydalenia go z granic państwa.

Reuter dowiaduje się, że minister spraw wewnętrznych otrzymał od ks. Karola pismo, w którym wyjaśnia swe postępowanie od czasu przybycia do Anglii. Oczekują, że na posiedzeniu izby gmin złożone zostanie oświadczenie w tej sprawie.

Na usługach Kominternu.

Niemiecka partja komunistyczna pod rozkazami Moskwy.

Berlin, 10 maja. (PAT.). Hugenbergowski „Ter Tag” omawia sensacyjne rewelacje o finansowaniu niemieckiej partji komunistycznej przy wyborach przez międzynarodówkę komunistyczną. Dziennik oświadcza, że Komintern polecił pismem z 29 kwietnia podpisaniem przez Mannińskiego i skierowaniem do centrali komunistycznej, by pozostałe sumy na wybory

francuskie w wysokości 900 tys. franków bezwzględnie przekazała centralnemu komitetowi komunistycznej partji niemieckiej. Suma ta przeznaczona będzie specjalnie na walkę przeciwko opozycji komunistycznej działającej na zachodnim terytorjum Niemiec. Na tych terytorjach ma pracować również Tomasz Dabal, jako wysłannik Kominternu, którego zadaniem

będzie zorganizowanie po stronie komunistów robotników polskich w Westfalii i Nadrenii. Poza tem 900 tys. franków komunistyczna partja niemiecka otrzymała ma od Kominternu w specjalnego funduszu 4 miliony marek.

Co dzień niesie?

DZIŚ: Mameria B. W.
JUTRO: Pankrasego B.

Wschód słońca 3 50.
Zachód słońca 19.14.
Wschód księżyca 23.04.
Zachód księżyca 11.14.
Długość dnia 16.11.
Przybyło dnia 7.16.

URLOPY PRACOWNIKÓW MIEJSKICH

Władze miejskie uchwały Rady Miejskiej m. Łodzi wprowadziły do przepisów o udzielaniu urlopów pracownikom zarządu m. Łodzi pewne zmiany, a mianowicie uzupełniono te przepisy nowym paragrafem 14-a treści następującej:

Pracownik może uzyskać w wypadkach ważnych urlop bezpłatny na skutek nadesłanego droga służbową podania, przyczem wzmiankowany urlop może być udzielany również i na czas bliżej nieokreślony. Czas trwania tego rodzaju urlopu, za wyjątkiem okoliczności przewidzianych w art. 42 Pragmatyki Służbowej dla Pracowników Zarządu m. Łodzi nie może być jednakowoż dłuższy, niż dwa lata. — O udzielaniu i długości urlopu decyduje prezydent Magistratu.

ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA NA TRAMWAJACH.

Ponieważ w wagonach kolei elektrycznej panuje niejednokrotnie takie przepelnienie, że może stać się ono powodem niebezpiecznych wypadków, Urząd Wojewódzki zwrócił się do dyrekcji Tramwajów Miejskich o wydanie polecenia, aby przyjmowano do wagonów tylu tylko pasażerów, ile rzeczywiście bez szkody dla bezpieczeństwa pomieścić się może, a w szczególności o wydanie kategorycznego polecenia, by pasażerowie nie odbywali jazdy na stopniach wagonów.

Budżet Kasy Chorych m. Łodzi.

Zarząd Kasy Chorych m. Łodzi przyjął budżet na rok 1928. Ogólna suma przewidzianych dochodów wynosi 23.366.400 zł. i pokrywa wszystkie wydatki, równające się sumie dochodów. Z ogólnej sumy wpływów przeznaczono na: wydatki świadczeniowe zł. 18.048.603, t. j. 77,25 proc., zł. 1.938.000 na administrację — 8,29 proc. łącznie z wydatkami na płace personelu, które wyniosą zł. 1.380.000 — 5,90 proc., koszta ogólne: składka na Okr. Zw. Kas, remont ruchomości kasy i nieruchomości obcych, koszta prawne, ogłoszenia, publikacje, odsetki na dyskonto wks. i l. stanowią 976.000 — 4,18 proc., odpis na fundusz zapasowy — 2.216.600 zł (p)

Oprocentowanie pożyczek budowlanych nie będzie obniżone.

Wyniki konferencji delegacji Tow. „Lokator” z min. Moraczewskim w Warszawie.

Wczoraj bawiła w Warszawie delegacja Tow. „Lokator”, która odbyła konferencję z ministrem robót publicznych. — Delegacja przedłożyła p. ministrowi obszerny memoriał w sprawie obniżenia oprocentowania pożyczek budowlanych oraz powiększenia kredytów na cele rozbudowy m. Łodzi.

Sprawę budowy domów mieszkalnych dla warstw pracujących referował dr. Mierzyński, konieczność obniżenia oprocentowania pożyczek uzasadniał p. D. Komarski który złożył ministrowi sprawozdanie z budowy domów mieszkalnych Towarzystwa „Lokator” oraz z planów budowlanych Towarzystwa na przyszłość. P. Komarski wskazał, że obecne oprocentowanie kredytów budowlanych jest tak wysokie, że człowiek pracy dopuszczony do wynajmu mieszkań w domach Towarzystwa „Lokator” nie może opłacać tak wysokiego czynszu komornianego, będącego bezpośrednim skutkiem wysokiego

Akcja podwyżkowa w przemyśle włókienniczym

Stanowisko przemysłowców wobec żądań robotniczych.

Poufne narady zarządów związków przemysłowych.

Akcja podwyżkowa w przemyśle włókienniczym zatacza coraz szersze kręgi. W ślad za związkami klasowym, który wystąpił do rządu z obszernym memoriałem poszły związki zawodowe polskie „Praca”, które postanowiły wystąpić z żądaniem podwyższenia płac. W sprawie tej odbyło się wczoraj zebranie delegatów fabrycznych. Referent Kaźmierczak wskazał, że w ostatnim roku płace robotników ustalone umową arbitrażową zostały przez przemysłowców obniżone. Co się tyczy wysokości podwyżki i terminu wymówienia referent wyraził zdanie, że w sprawie tej należy się porozumieć z pozostałymi związkami w celu uniknięcia rozbieżności zdań podczas akcji.

W czasie dyskusji delegaci wskazywali, że wystąpienie związku klasowego na własną rękę z memoriałem wprost do rządu bez poprzedniego wymówienia umowy było niewłaściwe, gdyż tego rodzaju postępowanie może doprowadzić do przedłużenia akcji.

Wniosek referenta został jednogłośnie przez zgromadzonych przyjęty, przyczem uchwalono, by odbywać po fabrykach

„masówki” w celu uświadomienia ogółu robotniczego. Niezależnie od powyższego delegaci uchwalili wystąpić do rządu z żądaniem, by wszelkimi rozporządzalnymi środkami dążyć do zahamowania wzrostu drożyzny.

Postanowiono też wysłać delegację do p. wojewody Jaszczolta z prośbą o podjęcie interwencji u władz centralnych w sprawie powstrzymania wzrostu drożyzny.

PRZEMYSŁOWCY A ŻĄDANIA ROBOTNIKÓW.

W związku z akcją podwyżkową w przemyśle włókienniczym oraz zamierzonym przez związki robotnicze wymówieniem umowy wyjechał onegdaj do Warszawy dyrektor Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskim, który odbył dłuższą konferencję w „Lewiatanie”. Szczegóły konferencji tej trzymane są w tajemnicy. Wiadomo tylko, że zastanawiano się nad kwestią czy należy w chwili obecnej udzielić jakiegokolwiek podwyżki. Z chwilą gdy zostanie udzielona podwyżka w przemyśle włókienniczym,

wystąpią z żądaniem podwyżkowem również robotnicy innych gałęzi przemysłu. Utał się bowiem zwyczaj, że podwyżka w przemyśle włókienniczym pociąga za sobą żądania podwyżkowe w innych gałęziach.

Wczoraj wezwany został do Warszawy zastępca dyr. Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskim inż. Rumpel, który również brał udział w naradach „Lewiatana”.

W ciągu dnia wczorajszego zwołane zostały posiedzenia zarządów wszystkich czterech związków przemysłowych na terenie Łodzi, na których omawiano fakt zaproszenia przedstawicieli przemysłowców na konferencję do Ministerstwa Pracy. Po omówieniu tej sprawy dokonano wyboru delegatów którzy dzisiaj nad ranem wyjechali do Warszawy, gdzie o godzinie 11 przed południem odbędą konferencję. Jak się dowiadujemy wczoraj wezwany został telefonicznie przez głównego inspektora pracy okręgowy inspektor pracy w Łodzi p. Wojtkiewicz. (p)

Zarządzenie ministra skarbu

w sprawie podatku obrotowego.

Okólnik p. min. Czechowicza łagodzi uciążliwą sytuację kupiectwa.

P. minister Czechowicz podpisał onegdaj obszerny okólnik do wszystkich izb i urzędów skarbowych, który częściowo łagodzi wymiar podatku i ułatwia płatnikom wpłacenie należonych nawet kwot.

W okólniku tym, który rozesłany został do poszczególnych izb i urzędów, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że 1-procentowa stawka może być stosowana nie tylko do obrotu przedsiębiorstw prowadzących wyłącznie handel hurtowy, lecz również do wszystkich obrotów hurtowych w rozumieniu ustępu 3-go art. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym oraz par. 24 rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy.

Ustalenie sumy obrotów osiągniętych z transakcji, noszących charakter handlu hurtowego należy do obowiązków komisji szacunkowych.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu poleca naczelnikom urzędów skarbowych sprawdzić, czy materiały na podstawie których wymierzono podatek od obrotu za r. 1927 pozostały należycie wykorzystane. W szczególności należy dokładnie zbadać, czy w wypadkach obliczenia wysokości obrotu na podstawie informacji ceny jednostkowe towarów zostały przyjęte w odpowiednich kwotach oraz czy poszczególne transakcje uwidocznione w informacjach nie były przez omyłkę liczone podwójnie np. w wypadku posiadania

informacji, dotyczących tych samych transakcji z kolei i firmy lub z dyskonta wksli i t. p.

W razie ujawnienia jakichkolwiek błędów przy wykorzystaniu informacji, winni naczelnicy urzędów skarbowych wystąpić z odpowiednim wnioskiem do izb skarbowych, które jednocześnie upoważnia się do sprostowania w tych wypadkach wymiaru w drodze nadzoru.

Nadto poleca się naczelnikom urzędów skarbowych bądź osobiście, bądź przy współdziałaniu zaproszonych członków komisji szacunkowych, wzgl. rzeczoznawców — podług wyboru naczelników urzędów skarbowych — przeprowadzić przed wstępne prowizoryczne zbadanie odwołań do wymiaru podatku od obrotu za r. 1927 i w zależności od otrzymanych wyników ograniczyć narazie egzekucję podatku od kwot, przypadających od sum obrotów prowizorycznie ustalonych, wzgl. w wypadkach ujawnienia zastosowania niewłaściwych stawek podatkowych do kwot prawidłowo obliczonych. W związku z powyższym należy również odpowiednio ograniczyć i wysokość zaliczek kwartalnych na r. 1928.

Wspomnianych wyżej rzeczoznawców należy powoływać przedewszystkiem z grona osób, wskazanych przez organizację, o których mowa w ustępie drugim art. 59 ustawy, o ile według przesładczenia naczelników urzędów osoby te dają gwarancje lojalnej i rzeczowej współpracy.

Po za tem Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę naczelników urzędów skarbowych na uprawnienia komisji szacunkowych w zakresie zwalniania od podatku ubogich płatników, zawarte w końcowym ustępie art. 3 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

W dalszym ciągu p. minister Czechowicz na zasadzie art. 122 ustawy o państwowym podatku przemysłowym zarządził:

1. Różnicę pomiędzy kwotą wymierzonego podatku od obrotu za r. 1927 wzgl. sumę wymiaru prowizorycznie skorygowaną w myśl ustępów 3 i 4 niniejsze

go okólnika a ustawowemi zaliczkami, przypisanemi na tenże rok, zezwala się uiszczyć bez ustawowych kar za zwłokę i odsetek za odroczenie w 2-ch ratach płatnych do dnia 20 maja i 15 czerwca 1928 r. łącznie.

Do terminów tych nie będzie miał zastosowanie 14-dniowy termin ulgowy, przewidziany w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721).

W tych wypadkach, gdy niektóre odwołania nie zostaną prowizorycznie zbadane do dnia 20 maja, należy i ratę na poczet podatku za rok 1927 ograniczyć do wysokości połowy prawomocnie wymierzonego podatku za r. 1926, podwyższonego o 30 proc.

Nieuiszczone w całości lub częściowo kwartalne zaliczki przypisane na r. 1927, wymienione w ustępie 2-im art. 56 ustawy podlegają natychmiastowemu przysomemu odroczeniu wraz z karami za zwłokę, licząc od ustawowych terminów ich płatności oraz z ewentualnymi kosztami egzekucyjnymi z wyjątkiem oczywiście kwot zaliczek, co do których zostały już poprzednio uznane ulgi w postaci rozłożenia na raty względnie odroczenia terminów płatności.

II. Odracza się również terminy płatności zaliczek na podatek przemysłowy od obrotu za I i II kwartał 1928 r., a mianowicie: zaliczka za I kwartał winna być uiszczona do dnia 15 lipca 1928 r. łącznie, za II zaś kwartał do 15-go sierpnia r. b. łącznie. Do terminów tych również nie ma zastosowania 14-dniowy ulgowy termin, o którym była mowa wyżej pod punktem I.

Niedotrzymanie któregokolwiek z terminów oznaczonych w punkcie I i II niniejszego okólnika pociąga za sobą pozbawienie ulgi i natychmiastowe przysomowe pobranie zalegających kwot z karami za zwłokę, licząc od ustawowych terminów ich płatności oraz z ewentualnymi kwotami egzekucyjnymi.

Wydanie okólnika powyższego przyjęte zostanie przez sfery gospodarcze z ogromnym zadowoleniem.

Zapowiedź wizyty prezesa Banku Gosp. Krajowego. Gen. Górecki zapozna się z potrzebami kredytowemi sfer gospodarczych m. Łodzi.

Dyrekcja Banku Gospodarstwa Krajowego komunikuje, że w dniach 14, 15 i 16 maja bawić będzie w Łodzi prezes B. G. K. gen. dr. Roman Górecki. Przyjazd generała Góreckiego będzie nosił charakter oficjalny, pragnie on bowiem nawiazać kontakt bezpośredni ze sferami gospodarczymi Łodzi oraz zapoznać się z potrzebami kredytowemi naszego miasta w dziedzinie budowlanej. We wtorek, dnia 15 b. m. w

godzinach od 12-tej do 3-tej po południu gen. Górecki będzie przyjmował delegację zrzeszeń gospodarczych w gabinecie dyr. Gregera w gmachu B. G. K. przy ul. Piotrkowskiej. Odpowiednie zaproszenia do zrzeszeń gospodarczych zostały już rozosłane.

W czasie swego pobytu w Łodzi gen. Górecki zwiedzi fabryki celem zapoznania się bezpośrednio ze stanem przemysłu. (r)

W dniu 7 maja 1928 r. zmarł we Frankfurcie nad Menem po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 62

Gustaw Ernest ROSENBLUM

KANDYDAT PRAW

Naczelny Dyrektor Sp. Akc. Zjednoczone Towarzystwa Ubezpieczeń „OMNIUM i WILJA” w Warszawie.

O bolesnej tej stracie zawiadamia

JENERALNA REPREZENTACJA w Łodzi Zjednoczonych Tow. Ubezpieczeń „OMNIUM i WILJA, Sp. Akc.

Rezerwa pod broń!

Tegoroczne ćwiczenia dla podoficerów i szeregowców.

Zasadnicze przepisy rozporządzenia władz wojskowych.

Na zasadzie rozkazu p. ministra spraw wojskowych z dnia 3 maja 1928 r., wydanego na mocy artykułu 1 punkt 72 rozporządzenia p. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 stycznia 1928 (Dziennik Ustaw R. P. Nr. 4/28 pozycja 26) nowelizującego artykuł 70 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, zostają powołani na ćwiczenia zwyczajne na całym obszarze Rzeczypospolitej następujące kategorie szeregowych rezerwy:

1) Szeregowi rezerwy (podoficerowie i szeregowcy) z rocznika 1901 piechoty, czołgów i łączności;

2) podoficerowie rezerwy z roczników 1895, 1894 wszystkich rodzajów wojska, za wyjątkiem marynarki wojennej i

3) tacy szeregowi rezerwy (podoficerowie i szeregowcy) z roczników 1902, 1900 i 1899 oraz podoficerowie rezerwy z roczników 1898, 1891 i 1890, którzy pod legalnym powołaniem na ćwiczenia wojskowe w ubiegłym roku, lecz z różnych powodów ćwiczeń tych nie odbyli.

Tak samo podlegają powołaniu szeregowi rezerwy (podoficerowie i szeregowcy) z lotnictwa i balonów z roczników i kategorii powoływanych w r. 1927 na nadzwyczajne ćwiczenia wojskowe i odroczonych do roku bieżącego.

4) Szeregowi rezerwy (podoficerowie i szeregowcy) z rocznika 1900 w lotnictwie (tylko mechanicy silnikowi, mechanicy, elektrotechnicy, radjomechanicy i fotografowie) i w balonach (tylko mechanicy dźwigarkowi i mechanicy wytwórni wodoru).

Uwaga: Z pośród szeregowych rezerwy niewykształconych, podlegają powołaniu na ćwiczenia wojskowe tylko szeregowi rezerwy obdzieleni białymi kartkami mob.

Sposób stawiania się powołanych na ćwiczenia.

Szeregowi rezerwy, objęci powyższym rozkazem o powołaniu na ćwiczenia wojskowe w r. b. otrzymują od Powiatowego Komendanta Uzupelnienie imienną kartę powołania z wyznaczeniem formacji i terminu stawienia się.

Powołani na ćwiczenia szeregowi rezerwy, winni się udać najkrótszą drogą do formacji wojskowej, wymienionej w imiennej karcie powołania.

Powołani na ćwiczenia ma wyruszyć z domu z takim wyrachowaniem ażeby stawić się w formacji wojskowej w dniu i o godzinie wyznaczonej w karcie powołania.

W razie konieczności przejazdu koleją użyć należy do tego celu dołączonego do karty powołania biletu trzeciej klasy dla

pociągów osobowych, który jest ważny do przejazdu tylko łącznie z kartą powołania.

Kartę powołania należy oddać w formacji wojskowej.

Rezerwista obowiązany jest przynieść z sobą i przedstawić dowódcy formacji swoją książeczkę wojskową wraz z kartą mob.

Zwolnienia, ulgi, względnie odroczenia.

I. Zwolnienia od ćwiczeń rezerwy w r. b. są: obok osób, wymienionych w § 486 rozp. wyk. do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej:

a) osoby wyłączone od spełniania powszechnego obowiązku wojskowego na mocy ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej;

b) osoby pełniące służbę czynną w policji państwowej i policji województwa śląskiego.

II. Odroczenie ćwiczeń rezerwy do roku 1929 mają otrzymać automatycznie: na podstawie zaświadczeń i wniosków właściwych dyrekcji kolejowych:

a) kandydaci kolejowi, kształcący się na kursach służby eksploatacyjnej przy dyrekcjach kolei państwowych w Warszawie, Lwowie i Gdańsku,

b) naczelnicy stacji, zawiadowcy stacji, dyżurni ruchu, telegrafici, maszyniści i t. p. inni funkcjonariusze kolei państwowych.

Nadto wszyscy szeregowi rezerwy, którzy w roku bieżącym ukończyli czynną służbę wojskową i zostali przeniesieni do rezerwy.

III. Odroczenia od ćwiczeń do następnego turnusu względnie do następnego roku mogą (względnie mają) otrzymać:

a) Automatycznie—przebywający zagranicą na podstawie paszportów, wydanych przez władze administracji ogólnej, oraz ci, którzy już otrzymali pozwolenie na wyjazd.

b) W wyjątkowych wypadkach na wniosek odpowiednich władz państwowych będą udzielane przez D-cę O. K. odroczenia do następnego turnusu (ewentualnie do roku następnego) tym funkcjonariuszom państw., których powołanie w innych turnusach (względnie w r. b.) mogłoby się odbić ujemnie na interesach państwa.

IV. Odroczenia ćwiczeń na prośbę rezerwisty.

Szeregowi rezerwy, którzy otrzymają kartę powołania, a którzy z ważnych powodów wymienionych w § 487 względnie 470 i 473 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, następnie którzy ze

względu na śmierć lub nieszczęście w rodzinie lub z innych nadzwyczajnych powodów pragnęliby uzyskać przesunięcie okresu odbycia ćwiczeń na termin późniejszy, niż ten, który wyznaczony im został w karcie powołania, mogą wnieść do tej P. K. U., która wystawiała kartę powołania, odpowiednio umotywowaną i udokumentowaną i należyście ostemplowaną prośbę najpóźniej na 4 tygodnie przed terminem stawienia się, wymienionym w karcie powołania.

Do próśb tych nie należy dołączać kart powołania.

Jeśli powołani na ćwiczenia na skutek wniesionej prośby nie otrzymają odroczenia przed terminem stawienia się, oznaczonym w karcie powołania — winien bezwzględnie stawić się na ćwiczenia w terminie wyznaczonym w karcie powołania.

V. Terminy ćwiczeń dla szeregowych rezerwy w szkolnictwie.

Profesorowie, docenci, asystenci, nauczyciele oraz uczniowie wszelkich szkół i zakładów naukowych powołani będą w okresie letnim, wolnym od nauki t. i. w późniejszych turnusach (w broniach i służbach dla których wyznaczony jest więcej niż jeden turnus).

Prośby zarządów szkół i zakładów na ukownych o przesunięcie turnusów ćwiczeń szeregowych rezerwy z pośród personelu nauczycielskiego i uczniów będą traktowane analogicznie, jak pod punktem III ustęp b.

Uwaga: Będą rozpatrywane tylko takie prośby i wnioski o odroczenia ćwiczeń do roku następnego, względnie przesunięcie terminu turnusu, które wpłyną co najpóźniej na 4 tygodnie przed terminem rozpoczęcia właściwego turnusu w drodze przez właściwą P. K. U.

Krzywdą niedoli ludzkiej...

Nadużycia wójtów gmin w powiecie wieluńskim.

W związku z pogłoskami, krążącymi w powiecie wieluńskim o nadużyciach dokonanych przez wójtów gmin przy wydawaniu kart rejestracyjnych i zapisywaniu robotników sezonowych na roboty do Niemiec, władze policyjne wdrożyły szereg dochodzeń, których wynikiem było nadspodziewane. Okazało się bowiem że wójt gminy Mierzyce, Feliks Siasiak przy współudziale sołtysa wsi i gminy Mierzyce, Walentego Maryniaka, sołtysa wsi Toporów, gminy Mierzyce, Marcina Cieśli i pomocnika pisarza gminy Mierzyce Alfreda Przrzębła pobierali łapówki w gotówce

Postępowania karne.
Szeregowi rezerwy, którzy z własnej winy spóźnią się na ćwiczenia i stawiają się w formacji po terminie, wyznaczonym im w kartach powołania, będą pociągnięci zależnie od okoliczności, do odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej za niewypełnienie rozkazu powołującego ich do służby wojskowej w terminie nakazanym.

Szeregowi rezerwy winni niestawienia się na ćwiczenia wojskowe mimo wezwania rozkazem im doreczonym albo ogłoszonym, będą doprowadzeni przymusowo i pociągnięci do odpowiedzialności karnej stosownie do postanowień art. 126 ustęp 2 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym według § 92 (113) kodeksu karnego wojskowego, o ile nie ulegną karze za dezercję.

Obowiązek zameldowania ostatniej zmiany adresu, miejsca zamieszkania lub pobytu.

Na podstawie art. 94 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z dn. 11/I 1928 r. wzywa się tych wszystkich z pośród rezerwistów, objętych rozkazem o powołaniu na ćwiczenia wojskowe w roku bieżącym, którzy:

a) nie mają kart mobilizacyjnych oraz tych, którzy

b) nie mają w książeczce wojskowej potwierdzenia zgłoszenia w właściwym urzędzie gminnym względnie meldunkowym ostatnio dokonanej zmiany adresu, aby zgłosili się pisemnie lub osobiście bez zwłocznie w najbliższym urzędzie gminnym względnie meldunkowym, celem ustalenia ich adresu.

Zgłoszenie się tych rezerwistów leży w ich własnym interesie, gdyż w razie nieustalenia ich miejsca zamieszkania lub pobytu z powodu niedopełnienia przez nich ustawowego obowiązku meldowania się ulegną zależnie od ustalonych przez władze administracyjne okoliczności, zgodnie z art. 97 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym karze grzywny do 500 złotych lub karze aresztu do 6 tygodni albo też obu tym karom łącznie.

Dowódca Okręgu Korpusu Nr. IV
Małachowski,
generał - brygady.

nie i w naturze od osób starających się o wyjazd na roboty sezonowe do Niemiec. Tych samych nadużyć, przewidzianych w art. 656 punkt 2 k. k. dopuszczali się wójt gminy Lututów, Edward Karbowski przy współudziale pomocnika pisarza tejże gminy Jana Karbowskiego oraz wójt gminy Starzeniec, Franciszek Parzyjadła. Wszyscy wymienieni zostali aresztowani i przekazani do dyspozycji sędziego śledczego w Wieluniu. (p)

POLSKA A MAŁA ENTENTA.

Łódź, 10 maja.

Ostatnie wydarzenia na forum międzynarodowym, w szczególności niedawna podróż ministra Zaleskiego do Rzymu, wywołały w prasie europejskiej szereg głosów, poświęconych polityce zagranicznej Polski i jej stosunkowi do państw Małej Ententy. Niektóre pisma starały się przy tej okazji dowiedzieć, że podróż ministra Zaleskiego do Włoch skierowana była w pierwszym rzędzie przeciwko Małej Entencie i że była ona pierwszym krokiem na drodze do nowej orientacji polskiej polityki zagranicznej. A kiedy wkrótce potem minister spraw zagranicznych Czechosłowacji dr. Benes, wyjechał do Anglii, część prasy europejskiej zaczęła podróż tę komentować, jako kontraktę Pragi, twierdząc przytem, że w Anglii zastanawiano się nad tem, jakie stanowisko zająć należy wobec nowej orientacji polskiej.

Na wszystkie takie i podobne głosy zareagowała w tych dniach w sposób bynajmniej niedwuznaczny praska oficjalna „Ceskoslovenska Republika” w artykule, zatytułowanym „Polska i nasza polityka zagraniczna”. Nawiazując do wypowiedzianego niedawno na łamach tego pisma zdania o wspólnocie celów zagraniczno-politycznych Polski i Czechosłowacji, cytowany dziennik pisze:

„Nasza podobna historia, nasze pokrewieństwo słowiańskie, bliskie sąsiedztwo i analogiczna pozycja w Europie środkowej — wszystko to poprowadziło wybitnych mężów u nas i w Polsce do przekonania, że spokojną przyszłość zdołamy sobie zapewnić jedynie przy pomocy wzajemnej współpracy pokojowej. A w duchu tej świadomości kroczy Czechosłowacja już od szeregu lat z Polską po drodze wspólnej pracy na rzecz utrwalenia pokoju”.

Pismo daje dalej wyraz przekonaniu, że w dziele wzajemnej współpracy polsko-czechosłowackiej na forum międzynarodowym nic się ostatnio nie zmieniło i w przyszłości nic się nie zmieni. Wszystkie głosy i przypuszczenia co do istnienia jakichkolwiek dyferencji między Polską a Czechosłowacją w dziedzinie polityki zagranicznej są, zdaniem „Ceskoslovenskiej Republiki”, najzupełniej bezpodstawne. „Już dawno porozumieliliśmy się z Polską — pisze czechosłowacka — a na tej drodze wyrwamy bez względu na to, czy sobie ktokolwiek tego życzy, lub nie życzy”.

Po przytoczeniu na poparcie tego twierdzenia słów ministra Zaleskiego, dotychczasycy współpracownicy z Małą Ententą i po powołaniu się na niedawne oświadczenie Aleksandra Lednickiego, który w tych dniach powiedział w Zagrzebiu, że o nieprzychylnych dla Małej Ententy nastrojach w Polsce mowy być nie

może, „Ceskoslovenska Republika” pisze:

„Polacy znają wartość naszej przyjaźni, my znamy wartość przyjaźni polskiej. Ufamy sobie wzajemnie, a dlatego ostatnie wydarzenia nie mogą nas absolutnie niepokoić, gdyż jest to zbyteczne i wszystko przeciwko temu przemawia. Dla obu stron jest to całkiem jasne, a z tego względu wszelkie intrzygi nieprzyjacielskie mijają się z celem. Wzły przyjaźni polsko-czechosłowackiej są na szczęście tak mocne, że żaden tani wymysł nie zdoła ich przerwać. Wymienione powyżej próby w kierunku poróżnienia Polski z Czechosłowacją będą dlatego miały zupełnie inny skutek: doprowadzą do dalszego umocnienia poglądu, że jeden bez drugiego oznaczalibyśmy daleko mniej i

że dążyć trzeba do jeszcze ściślejszej współpracy. A to nie będzie martwić ani nas, ani Polaków.”

Ta zdecydowana enuncjacja wpływowego dziennika praskiego, będąca wyrazem opinii uświadomionego ogółu tego narodu, może być przyjęta w Polsce ze szczerem uznaniem i jak najdalejszą aprobatą. Intencje pokojowe Polski wobec wszystkich swych sąsiadów są dobrze znane, aby je trzeba było ponownie precyzować i uwypuklać. Ale w stosunku do Czechosłowacji, z którą wiąże obecnie nasz kraj tyle nici wspólnych interesów politycznych i gospodarczych, ta pokojowość nabiera cech specjalnie aktywnej sympatii i współpracy. Stale zacieśniająca się przyjaźń obopólna nie jest tylko gestem platonicznym, lecz wzrasta na

gruncie rzeczywistości i realnych potrzeb z których czerpie energię swego rozwoju.

Stosunek Polski wobec Małej Ententy, jako całości, siłą rzeczy musi się ograniczać do życzliwej neutralności, bowiem wytyczne tego związku rozwijają się na platformie odrębnych celów oraz dążeń, z którymi Rzeczpospolita nie jest związana ani specjalnie zainteresowana bezpośrednio. Lecz i tu ogólne zasady szczerego pacyfizmu oraz stała nienaruszalność traktatów pokojowych, stanowi łącznik trwałą i niezaprzeczalną. Z poszczególnymi zaś członkami tego bloku państw łączy Polskę traktaty i wzły przyjaźni, które opierają się na zrozumieniu łączności interesów i wspólnego umiłowaniu pokoju. Cz. G.

ŚWITY POLITYCZNE.

BOMBA KAPITALISTYCZNA.

Moskwa, w maju.

Po ostatnim zaostrzeniu kursu polityki ekonomicznej rządu sowieckiego, zaostrzeniu, idącym tak daleko, że mówiu się powszechnie o przywróceniu „komunizmu wojennego” ogromne zdziwienie wywołał nowy dekret budowlano-mieszkalniowy.

Przekonanie o powrocie czasów najradykałniejszego komunizmu, było tak powszechne i głębokie, że sam prezes Weika musiał zaprzeczyć tej pogłosce na konferencji bezpartyjnych delegatów. Aż tu nagle pod wpływem zapewne niesłychanej nędzy mieszkaniowej w Moskwie, która wywołała m. in. niebywałą epidemję zapłuskwienia stolicy, ukazuje się dekret wprowadzający w dziedzinie budowlano-mieszkalniowej zasady wolnego kapitalizmu daleko dalej idące niż na całym „zgnitym Zachodzie”.

Wszyscy zapytują czy p. Stalin korzy się przed kapitałami prywatnymi? Gdzie są strażnicy czystości teorii komunistycznych — pp. Bucharin i Larin? Jakże pozwolili oni na takie „przedarcie frontu komuny” przez kapitał prywatny? Nowy dekret o budowie mieszkań zaprasza do tworzenia prywatnych spółek kredytu wzajemnego dla odbudowania przez przedsiębiorców prywatnych domów mieszkalnych. Aby nie było wątpliwości, dekret zawiera cały szereg necacych propozycji. A więc w nowych spółkach nie jest wymagany w żadnym stopniu udział państwa. Prawo własności w stosunku do nowych domów wybudowanych przez te spółki przywraca się w całkowitym rozmiarze, od chwili gdy 30 proc. kosztorysu budowlanego jest wykonane — przedsiębiorca ma prawo sprzedaż; zastawu i wogóle zupełnie nieograniczonego rozporządzania się budowlą. Zbudowane domy stają się terenem eksterytoralnym w republikach sowieckich, nie podlegają ustawodawstwu komunistycznemu. Prawo wynajmu mieszkań, zawierania i zrywania umów staje się przywilejem kamienicznika niepodlegającym żadnym ograniczeniom, oczywiście o normie komornego i ochronie lokatora niema mowy. Nawet więcej, przestaje istnieć w tych przyszłych domach ograniczenie t. zw. „żół ploszcza” t. j. przestrzeni przeznaczonej na mieszkanie dla jednostki która wynosi obecnie 3 sążnie kw. na osobę. Wolno zajmować w tych domach jakie się chce mieszkania, wszystkie one będą wolne od wszelkich świadczeń i rekwiizycji na rzecz miasta i państwa. Ale to nie koniec przywilejów... Nowy dekret uwalnia raz na zawsze dochody z tych domów od podatku dochodowego, podatków lokalnych i częściowo od podatku gruntowego (od placu). Wreszcie dekret nadał właścicielom tych domów prawo przekazywania własności spadkobiercom.

Jak wiemy i w dziedzinie mieszkaniowej nawet w stosunku do nowych budowl żadne państwo po wojnie nie przywróciło w nieograniczonych rozmiarach praw własności, normując i nadzorując w miarę możliwości rozdział i eksploatację

domów mieszkalnych. Dopiero pierwsza sowiecka Rosja komunistyczna wprowadza do tych stosunków *laissez-faire* yzm kapitalistyczny bez żadnych zastrzeżeń i ograniczeń! Nic dziwnego, że dekret wywołał wrażenie bomby. Sam fakt przywrócenia spadkobrania, które w „imperjalistycznej i kapitalistycznej” Anglii jest mocno obcięte, wywiera wrażenie czegoś niesamowitego. Dla szeregu obywateli

sowieckich, którzy już niczemu się nie dziwią, ale i niczemu nie wierzą, dekret ten wydaje się pułapką dla ujawnienia kapitalistów, których się potem odpowiednio zgnębi.

Zobaczymy, czy znajdą się chętni do korzystania z nowych niebywałych łask sowieckich.

—(o:)—

N.

O czem piszą inni? PRZEGLĄD PRASY.

DO EMIGRANTÓW ROSYJSKICH.

„Rzeczpospolita”:
„Niestety, poważna część emigracji rosyjskiej nie ocenia należycie dobrodziejstwa, jakie im świadczy Polska. Nawet bolesna lekcja, jaką otrzymała Rosja od historii, niewiele ich nauczyła. Wielu ich, jak świadczy zjazd rosyjskie w Lwowie i w Wilnie, jeszcze nie pozbyło się myślenia o „istotności ruskiej” Chełmszczyźnie i Małopolsce Wschodniej. Uprawiają wyraźnie działalność antypaństwową, propagując na szeroką skalę rosyjskie prawosławie w Małopolsce Wschodniej, wpałując w ludność przekonanie, że jest pochodzenia rosyjskiego i przeciwstawiając jej polskość i katolicyzm.”

ZGIELKLIWY POGŁOS PŁOTEK.

„Głos Prawdy”:
„Jakieśmy jeszcze od tego dalecy, jak bardzo pragniemy trwałej i niezakłóconej i twórczej pracy Komendanta, który często wbrew t. zw. narodowej opinii buduje spokojnie Dziś i wielkie Jutro.

Dni ostatnie są tego potwierdzeniem zbyt wymownym. Chwilowe niedomagania w zdrowiu Komendanta i widmo możliwości usunięcia się Jego na krótki choćby czas od kierowania nawa państwową wywołały zgielkliwy pogłos płotek i niedorzecznych przewidywań”.

DROŻYZNA.

„Robotnik”:
„Dziś oto żyjemy pod znakiem przypływu nowej fali drożyzniowej, tej niemal żywiołowej kleski kraju naszego. Miasta jak Łódź, Kraków wy-

kazują wzrost drożyzny o przeszło 3 proc. Ceny artykułów pierwszej potrzeby rosna i rosna bez końca. Bez końca i bez ładu, gdyż działają tu często przyczyny zupełnie nieuchwytnie i niezrozumiałe. Ale na rynku opanowanym przez chaos wszystko jest możliwe”.

KASY CHORYCH W ŚWIELE CYFR.

„Epoka”:
„Z 228 kas statystyka obejmuje 226, które w 1926 r. miały przychodu: ze składek — złotych 144,607,364,23, z odsetek — zł. 1,611,050,06, z innych źródeł — zł. 5,088,634,91. Razem — złotych 151,307,049,20. Wydatki zaś wyniosły: na świadczenia zł. 113,753,464,14, na administrację złotych 14,458,021,66, na koszty ogólne zł. 6,738,262,94. Razem zł. 134,949,748,75. Różnica między przychodem a rozchodem stanowi tu nadwyżka bilansowa w sumie 20,684,644,75, po potrąceniu niedoboru w niektórych kasach, który ogółem wynosi — 4,327,344,30.

Możemy powiedzieć, że uderza duża suma, ująwnionych w sprawozdaniu kosztów administracyjnych i kosztów ogólnych, wynosząca ogółem zgorą 19 proc. świadczeń.

Cyfrы wymownie wskazują na to, że kasy chorych stanowią dość znaczną pozycję w naszych ogólnych stosunkach budżetowych i w naszym ogólnym majątku. Czy również w tym samym stosunku spełniają te zadania, dla których do życia powołane zostały i czy w tej samej mierze cieszą się zaufaniem i uznaniem szerokich mas pracowniczych...! Pod temi względami istnieje dużo do strzeżenia”.

Książę Karol rumuński, który swymi wystąpieniami wywołuje niepokój w Bukareszcie. (w)

Zakład Optyczno-Chirurgiczny
Z DZIAŁAMI: fizycznym, chemicznym, fotograficznym, ortopedycznym i pracownia przesroczy dla szkół i pogadanek
KAZIMIERZ ROSZAK
w ŁODZI, ul. Pr. Narutowicza N.1. (Dzielnia) Telefonu Nr. 21-18
Firma egzystuje od 1886 roku.
poleca w wielkim wyborze: różnorodne szkła optyczne, między innymi szkła „PUNKTAL” C. ZEISSA szkła cylindryczne, skombinowane, krzywiznowe; oprawy do okular i binokli w najróżnorodniejszych fasonach, lornetki teatralne i polowe, lorgnony, szkła powiększające i t. p. Duży wybór szkła chemicznego dla laboratoriów fabrycznych, szkolnych i t. p.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Szkody, wywołane trzęsieniem ziemi w Bułgarii.

w) W Bułgarii przeprowadza się obecnie obliczenia szkód spowodowanych nie dawnym trzęsieniem ziemi. Według przedbieżnych obliczeń szkody przekraczają cyfrę 3 miliardów lewa. Katastrofa poszkodowała dziesiątą część całej ludności i zniszczyła piętnastą część źródeł dochodów życia gospodarczego. Sympatja zagranicy dla nieszczęśliwego narodu jest tak wielka, że można się spodziewać wielkiej pomocy materialnej, a przede wszystkim można liczyć na odroczenie reparacji, co przyczyniłoby się w wielkiej mierze do ułatwienia sytuacji finansowej państwa. Najtrudniej będzie odbudować przemysł zniszczony, bowiem odbudowa wymagałaby wielkiego kapitału zagranicznego. Trzęsienie ziemi powstrzymało prawdopodobnie na dłuższy przeciąg czasu tak wspaniałe w ostatnich latach zapowiadający się rozwój gospodarczy Bułgarii.

MATUZALEMOWY BANKIET.

w) W Madrycie odbył się niedawno bankiet, w którym wzięło udział 700 osób, przyczem oryginalną cechą tej uroczystości był poważny wiek jej uczestników, najmłodszy bowiem z nich liczył minimum 80 „wiosen życia“, przewodniczyła zaś niewiasta najstarsza w tym gronie, gdyż w 1825-ym roku urodzona. Przy tej sposobności dowiedziano się, że Madryt posiada przeszło 3500 mieszkańców obojga płci mających już osiem krzyżyków na karku. A istnieje szeroko rozpowszechnione nie pojęcie, że stolica Hiszpanji odznacza się niezdrowym klimatem! I wierz tu uczonym teorjom...

MIKROSKOPIJNE ARCYDZIEŁO TECHNIKI.

w) Istniejące w Londynie towarzystwo udoskonałi mikroskopijnych otrzymało przed kilku dniami w darze od jedno go ze swoich członków aparat, stanowiący niewątpliwie pewnego rodzaju dzieło sztuki technicznej. Jest to maszyna do pisania wielkości tak minimalnej, że może z łatwością pomieścić się na dziecinnej dłoni, a funkcjonująca, nie bacząc na te rozmiary, bardzo sprawnie. Maszyna zbudowana została wyłącznie ze srebra i złota, litery zaś — widzialne jedynie przez silną lupę — wryto przy pomocy diamentowego dłutka.

PAWEŁ MORAND.

(24)

Żyjący Budda.

Przekład J. Iwaszkiewicza.

(Ciąg dalszy).

Oto już kilka wieczorów mówię na próżno. Ci ludzie zmęczeni są dzienną pracą i patrzą na mnie bezmyślnie; chcą się tylko bawić. Jeżeli nie poszli tego wieczora do kina, czy na boks, to tylko dlatego, że nie mają pieniędzy; jakże im wytlumaczyć gestami oratorskimi ruchami, posród tego potoku światła, wśród tej rzeki samochodów, która ledwie kilku przechodniów potrafi przejść wbród, po murze głębie Nirwany. Dżali mierzy i strzela za wysoko.

— Jakąż inną religia liczy się do tego stopnia ze słabościami ludzkimi w chwili, kiedy nasza ludzkość jest tylko słabością.

Wielki obrośnięty facet, jakiś ład z Shopsyre o północnych oczach, z czarną pianą machorki na wąsach, wola mu:

— Panie te, zapomina pan o Chrystusie!

— Budda, powiadam wam, potrafił zrobić to, co się nie udało Chrystusowi. Tak nie udało! Chrystus to jest duch buntu, nietolerancji mesjanicznej. Budda nie zna gniewu. On wie, a świat nie wie. Niewiedza jest plamą bardziej widoczną od wszystkich innych. Oto co jest sprawiedliwe.

— Sprawiedliwe! Cóż to jest sprawiedliwość?

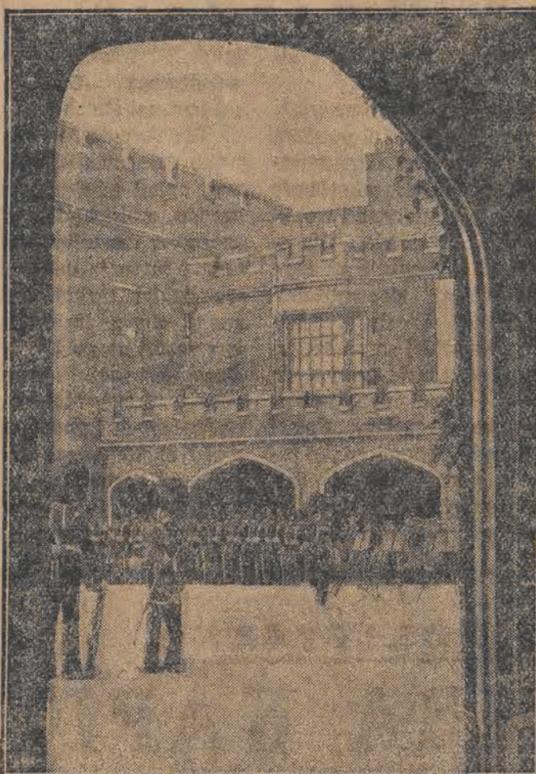
— To co uspakaja.

— Chrystus też jest ukojeniem!

— Ale się odwołuje do swojego Ojca. A ten jest zawsze Jehowa, dzikim, mściwym, sądzącym. Chrystus jest ojcowskim synem. Budda nie bawił się w stworzenie; nie jest za nic odpowiedzialny. Budda nie sądzi nigdy, ale rozumie i tłumaczy.

W wieczorze z różowej miedzi, omytym wiatrem, urywki zdań dzieła mowa Dżalego na sekcje. Ofiarowują mu nienawisć, on proponuje nową religie. Słychać:

Z tradycji angielskich.

Na zdjęciu naszym tradycyjna zmiana warty w pałacu „St. James” w Londynie, wystawiana przez gwardję królewską.

(w)

JAK OBCHODZIŁA WENECJA

1100-ą rocznicę przywiezienia relikwii św. Marka.

w) Rzadką uroczystość święcił kilka dni temu Wenecja: 1100-tną rocznicę przywiezienia ciała św. Marka. W roku 828 dwaj szlachetnie urodzeni Wenecjanie schronili się przed burzą z okretem swoim w porcie Aleksandrii i tu powzięli śmiałą myśl porwania i przewiezienia do pieczyny ciała S-go Marka, drogiego wszystkim chrześcijanom, a trzymanego przez Greków. Dawno krążyła legenda, a raczej

przepowiednia, że ciało świętego spocznie kiedyś w mieście na lagunach, gdzie będzie czczone przez jego mieszkańców, jako ciało patrona miasta. Otóż owi dwaj podróżnicy włoscy przekupili sprawujących straż przy oltarzu, porwali cenną relikwię i przewieźli święte szczątki. W 1100 rocznicę tego czynu, Wenecja uroczyście święciła pamiętną tę datę (29 kwietnia). Olbrzymia procesja, w której

brali udział zarówno najwyżsi dostojnicy kościoła, jak najskromniejsza brat klasztorna, przeciągnęła ulicami, wyszedłszy z Palazzo Ducale, potem przez mały most weszła na Piazzette di San Marco, a stąd przez Riva dei Schiavoni i Wielki Plac aż do kolumni Lwa i św. Jerzego. Jak daleko sięgnąć mogą pamięcią najstarsi mieszkańcy Wenecji, nie widzieli podobnego przepychu barw i dekoracji wschodniemi fote bogactwie, oslepiającem w gorącym słońcu dnia. Setki sztandarów, złotych i srebrzonych krzyżów, krucyfików, świeczników i pochodni, wielobarwne szaty i lśniące drogocnymi kamieniami mioty duchowieństwa, składały się na obraz godny pędzla Carpaccia lub Belliniego. Patriarcha Armeński w pysznych szatach wschodnich, w otoczeniu seminarzystów armeńskich w sutannach koloru złoto-cytrynowego, wszelkie kongregacje w strojach odświętnych, kanonicy i biskupi w liczbie 50 postępowali w ślad za odlaną z szczyrego srebra figurą św. Marka, za nimi obydwoj patriarchowie: Cylicji i Konstantynopola i patriarcha Wenecji, w mitrach kształtu korony wieścił zbliżanie się świętych relikwii św. Marka, noszonych przez profesorów uniwersytetu i eskortowanych przez gwardję przyboczną Rycerzy Świętego Grobu, przyodziana w białe szaty. Tyły procesji wypełniały miejskie władze świeckie, oddziały policji, marynarze, przewoźnicy i pilnujące porządku silne oddziały faszystów. Na Placu Świętego Marka urządzony był specjalny oltarz, przy którym patriarcha Wenecji udzielił błogosławieństwa ludowi.

ZAMIAST KONDUKTORÓW...

w) W tramwajach nowojorskich ustawiono, tytułem prób, aparaty wynalazku rosyjskiego inżyniera, W. Janczenki, które — jeśli okażą się praktycznymi w użytku — pozbawią chleba wielotysięczne rzesze konduktorów. Są to, mianowicie, automaty, wydające pasażerom nietylko bilety, ale nawet reszty — maszyną zmienia większe monety na drobniejsze, układa je w rulony i działa sprawnie bez pomocy rąk ludzkich. Towarzystwo, eksploatujące nowojorskie linje tramwajowe, pojmując znaczną korzyść materialną tego wynalazku, udzielało w ciągu lat trzech odpowiednich zapomóg panu Janczence, który, dzięki temu, zdołał też skonstruować swój aparat.

—o:—

„Krzywdy kolonialne... strajki, rewolucja społeczna... Antyalkoholizm... Powrót do rolnictwa...” Poprzez niebiańską grę przenośnej harmonii. Jakiś nonkonformista w celulozowym kołnierzyku, sarducie sprawiedliwego zatrzymuje się i pełen gniewu zwraca się do kobiet:

— Jego Budda, to poganin, który za jedno ma ludzi i zwierzęta. To szalenie. Dlaczego go słuchacie?

Kobiety puszą się, niepewne i zarumienione.

— Ma taki piękny głos — powiada jedna z nich.

Napróżno Dżali nie szczędzi obrazów: — Żyćcie w płaczącym domu i nie dba o to!

Rozbrzmiewa nagle fanfara armii Zbawienia wraz z hymnami trombonów i ogarnia zblakanych namiotem z polerowanej miedzi: tłum, który słuchał Dżalego rozsypane się. Wszyscy są szczęśliwi ze swojej klatki. Nikt nie chce się wyzwolnić. Każdy ma swój smak, to znaczy: wszyscy są jednakowi. Duch ciała przeciwstawiony duchowi. Naokoło niego zostaje tylko kilka cieni, które patrzą na niego jak szlachta. Kryzys nerwów. Ma ochotę na placz. Jest tylko bezrobotnym kulisem, zbrutalizowanym boyem. Jego apostołstwo staje się czarnym piecem.

Nagle inny płaski nos ukazuje się nad perkalową wstęgą. Ten pirat leżał w samochodzie. Podobny jest do ludzi z Fokien, którzy sprzedają w Karacrze futki z prażonym ryżem. Twarz ma spuchnięta, pusta, blada. Jest mieszkaniec chiński, londyński sekretarz federacji złotych, organu wyzwolenia ras. To on pożyczyl forda Dżalemu, myśląc o użytkowaniu tego neofity dla polityki aktywnej. Teraz zrozumiał że Dżali jest do niczego. Jednak miło mu jest obwozić księcia.

Zatrzymują się przed rosyjską restauracją na Greek Street, gdzie się jada rzeczy dość nieokreślone i gdzie siadają przy stole zajęty już przez murzyna amerykańskiego. Jest to Franklin Siff, jeden z apostołów emancypacji afrykańskiej, ten sam, któremu przypisują słynny pomysł

puszczonej w Nowym Orleanie i Południowych Stanach pomiędzy czarnymi katolikami idei, że Bóg jest czarny, a diabeł biały. Przybył do Londynu na zbiórke funduszy. Zajada, potem czyści swój talerz, przelotowy spaceruje gumę do zucia wpoprzek swego noża. Jak słońce afrykańskie uderza w głowy kolonistów tak północne mgły upoły tego czarnego, kończąc to, co zaczął Gin. Popisuje się przed Dżali i rzuciwszy okiem dookoła, czy nie ma jakiego Yankesa, któryby go mógł wyrzucić nadymanie się w swym czerwonym krawacie, gada i wlaży w politykę, ten raj dla metysów. „Wilson myślał o wszystkich bracia, ale coż on zrobił dla murzynów, tego proletariatu ras? Misjonarze nauczają, że jest tylko jeden Bóg, skąd że więc dwie klasy restauracji.” W oczach jego błyszczy przyjemność z oczekiwania wielkiego wieczora murzyńskiego, kiedy wreszole będą przyjmować czarnego woda, kolacja u Ritz'a w obecności wkońcu sturtorowanych białych... wkładając melonik koloru beige, zaprasza Dżalego i Chiryczka do sąsiedniego baru na Oxford Street, gdzie ma się spotkać po teatrze z pewnym Meksykańczykiem pochodzącym od ostatniego cesarza azteków, jaki został zamordowany przez Hiszpanów. Potaschman także tam przybędzie po przedstawienie w Pałacu i postawi szampana. Potaschman zawsze się znajdzie niby młochacy wraz ze swoim Rolls-Royce pełnym broszurek Trockiego pod tytułem „Dokąd zmierza Anglia”.

Te próbki kolorowych ras złączone przez przypadek pod cieniami ulicy Greek-Street łączą się w wiązkę nad brudnym obrusem, jak alegoria, podobni do tych dżaków, rysowanych na gilzach nabożnych, na rogach starożytnych map geograficznych. Niecierpliwi spiskowcy przeciw starszemu białemu bratu, ci wydziedziczeni bracia, wypierani z własnego domu, chcą się do zniszczenia tego, który ich nośca. Brutalność portugalskich handlarzy murzynów tortury Konkwiastorów, kolumbijskie kradzieże szmaragdów, znaki rozpalonym żelazem, które

plętnowały orłem Karola V ramiona indyjskich górników, rzeźbę krzyżowców, wycinanie w pień malajskich poszukiwaczy skarbow, rozstrzelaniwa Anglików — handlarzy opium, oszukaństwa kupców jońskich, sprzedających fałszywe stopy złota, cała ta przeszłość, która zdawała się być już zapomniana, powstaje po wielu wiekach przeciwko białym i żąda rachunku za te wszystkie sprawy od ich potomków w godzinę kiedy ci zdają się być osłabieni, podzieleni, wapiący we własne sily.

Siedzą tam długo, palą i piją. Co robi Dżali, najbliższy z nich wszystkim pomiędzy tymi wyzwoleniami i tymi bastardami? Twarz ma zawsze delikatną plastyczną, lekka, w porównaniu do tych fizjognomij swoich towarzyszy, wygląda jak bożki z cementu lub pomalowanego drzewa. Nieruchomość jego rysów jest oznaką wyższości; czuje się, że wola, godność nim rządzi. Zbrojne powstanie czy tedy chce iść? Wszystkie drogi, które się otwierają, są niemożliwe. Zegna się. Wraca sam w rozmyślaniu. Za bardzo wierzył w swe sily. Nie ma oddechu trybuna śmiałości agitatora. Żadna nienawisć nie ożywia go, a wiara jego jest raczej mistycznym letargiem, egoistycznym snem niż czynną łącznością pomiędzy nim a tłumem. Czuje w sercu tylko dobre wole, tylko wielką chęć zgody. Jakże go cieszy ta konkluzja Rabindranata Tagore która tak często cytował Renaud: „Odziedzic naszego ducha od ducha Zachodu, jest duchowem samobójstwem. Czasz teźniejsze są jedynie możliwe, dlatego że Zachód wziął na siebie wielką misję dla człowieka. Wszyscy ludzie Wschodu musinw się u nich uczyć.” Niestety, wielkość nieporozumień międzynarodowych odbiera mu odwagę. Skupia się. Precz z wyłaniem. Będzie milczał, żył dla siebie i czekał, cokolwiek się zdarzy — to jest wielka rzecz dla azjatów z wysokiej kasty — nie tracić pogody ducha.

(d. c. n.)

EXPRESS HANDLOWY

„Kurjer Łódzki”.

Piątek, 11 maja 1928 r.

„Kurjer Łódzki”.

ILE PRODUKUJĄ ZWYCIĘŻONE NIEMCY?

Przyczynek do dyskusji o przyszłość gospodarczą Rzeszy.

ex) W poprzedniej korespondencji scharakteryzowałem optymistyczny pogląd niemiecki na problemy gospodarki światowej i przytoczyłem, jako dowód, charakterystyczny odczyt ekonomisty niemieckiego prof. Hirscha, który ze wzrostu produkcji wyciąga najświetniejsze horoskopy dla gospodarzącej ludzkości. Uderza zaś prof. Hirscha zwłaszcza pewne zjawisko, które wogóle charakteryzuje rozwój gospodarczy ostatniej doby, a miało być to, że kiedy wydajność choćby na przykład pszenicy niemieckiej prawie nie zmieniła się w ciągu 600 lat i wynosiła w r. 1200 — jeżeli wierzyć niemieckim historykom gospodarczym — te same 2 centy, z morki co w r. 1800, to jedno 19 stulecie przyniosło wzrost 10-krotny! Krzywa graficzna, która przez stulecia ledwo się odchyła od poziomu, nagle w 19-tym wieku szybko ukośnie biegnie w górę a teraz mknąć zaczyna w niepowstrzymanym pedzie niemal pionowo. Pod tym względem zatem przytaczany zwykle moment wynalazku maszyny parowej nie był momentem początku nowej ery.

Jeszcze potężniejszy niż w rolnictwie jest ten wzrost tempa produkcji w wytwórczości przemysłowej, gdzie jak słusznie Hirsch podnosił ostatnie 4 generacje więcej stworzyły niż 57 poprzednich generacji od Chrystusa. Wg. Sombarta handel zagraniczny całej kuli ziemskiej wynosił w r. 1800 około 1 miliarda marek, w r. 1913 — 100 razy tyle (95 milj.), produkcja żelaza wzrosła od 1800 r. 200 razy; dróg bitych miały Niemcy podówczas około 4.000 km., teraz 220.000 (a więc 55 razy tyle), prócz tego 60.000 km. dróg żelaznych, pomijając już sławne obecnie rzeki. A przecież ludność od owych czasów wzrosła tylko 4-krotnie! Gdzież — pyta Hirsch — są powody, któreby ten postęp miały zahamować, jeżeli się nie zdąży wnet nowa wojna europejska?

1. PRZEKREŚLENIE SKUTKÓW WOJNY?

Ala okazuje się, że i wojna nie nadługo zahamowała rozpad produkcji, a w niektórych dziedzinach nawet go spotęgowała. Szczególnie zaś powiedzieć to można o go spodarce niemieckiej, bowiem we wszystkich niemal dziedzinach, w których stwierdzić można owe oszałamiające rezultaty gospodarcze, na czoło Europy wysuwała się zwyciężona, okrojona, nowoimienne Niemcy. Rzecz przytem ciekawa, że największy bodaj rozmach produkcji niemieckiej stwierdzić można w wytwarzaniu tych produktów, które niepospolita rola odegrała w zbliżającej się epoce gospodarczej.

Metalem przyszłości np. jest aluminium. Produkcja jego wzrosła przeciętnie w Europie od 1913 r. do 1926 do 187 proc., ale w Niemczech — o 2.860 proc., co jest tem bardziej znamienne że Niemcy nie mają wcale niezbędnej surowca (bauxitu), że złoża jego istnieją we Francji, Jugosławii, Włoszech, Stanach Zjednoczonych: ale też dzięki temu prawie 30-krotnemu powiększeniu produkcji Niemcy zajmują teraz pierwsze miejsce wśród europejskich producentów aluminium (drugie na świecie), podczas gdy przed przegrana wojna zajmowały ledwo siódme miejsce na świecie. Tkanina przyszłości jest sztuczny jedwab. Konsumcja jego wynosiła w Europie (wszystkie cyfry przytaczam za rok 1926, rezultaty roku 1927, wypadają dla Niemiec jeszcze pomysłniej) 58 milionów klg., z czego Niemcy konsumują najwięcej, bo 14 milionów, Anglia tylko 10 mili., Francja 9, Włochy 6, inne kraje jeszcze mniej. W produkcji mniej więcej jest to samo, ale tu walczy z Niemcami o pierwsze miejsce w Europie Włochi. Do-

dam nawiasem, że kiedy przed miesiącem odmówiono na Targach Lódzkich Włochom i Holendrom prawa wystawienia sztucznego jedwabiu — rzekomo z braku miejsca — mówiono w Niemczech, że niedoszli wystawcy nie mają czego żałować, gdyż eksponaty niemieckie są bezkonkurencyjne. Budulcem przyszłości jest beton. I w produkcji cementu przodują Niemcy, wykazując zwłaszcza po wojnie, niezwykle rozrost. Wreszcie chlebem przyszłości jest azot. Produkcja jego sięga w porównaniu z r. 1913 w Europie 237 proc. Wzrost w Stanach Zjedn. jest mniej więcej taki sam, ale wskaźnik produkcji niemieckiej wynosił niemal 400 proc.; skonsumowano zaś w całej Europie 707 tysięcy ton tego zboża chemicznego, z czego na Niemcy przypada znowu najwięcej, bo 42 proc., na Francję 10 proc., na inne kraje przeciętnie poniżej 6 proc.

Chętnie i często przytacza się w Niemczech fakt, że mimo utraty zagłębia lotaryńskiego i śląskiego Niemcy bardzo szybko odzyskały pierwsze w Europie miejsce w produkcji żelaza, stali, hutnictwie miedzianym, w konsumcji miedzi, nie mówiąc już o tak wybitnie niemieckich domenach, jak przemysł elektrotechniczny, którego produkcja w Europie szacuje się za r. 1925 na 3,5 miliarda marek (wartości przedwojennej) z czego na same Niemcy przypada 1,8 miliarda marek, a zatem tyle ile łącznie na Anglię, Francję, Włochy i pozostałe kraje Europy; i tu znowu nie należy sądzić, że są to sukcesy Niemiec przedwojennych tylko, gdyż już po wojnie wskaźnik produkcji elektrotechnicznej niemieckiej w porównaniu z r. 1913 wynosi 135 proc. Podobnie ale to już dzięki bogactwu naturalnemu wytwarzają Niemcy przeszło 90 proc. całej światowej produkcji potasu i soli potasowych. Nie chce artykułu przeładowywać cyframi, w przeciwnym razie mógłbym przytoczyć jeszcze wiele przykładów tego potężnego rozwoju produkcji niemieckiej, tego rozwoju, który tylko u bardzo nielicznych w Niemczech sceptyków wywołuje pesymistyczne określenie „geborzte Konjunktur”. Dodam jeszcze tylko kilka cyfr z dziedziny innej niż rozwój produkcji, które jednak w Niemczech często się też nie bez dumy przytacza. W zakresie środków komunikacyjnych np. — długość przewodów telegraficznych w Anglii (447 tys. km.), Francji (845 tys.), Włoszech (365 tys.), Belgii (41 tys.) i Polsce (96 tys.), razem nie przekracza nawet połowy długości przewodów niemieckich, (3,5 milj.), i znowu należy najbardziej uważać na to, że chodzi o rozrost powojenny (od r. 1913 sieć niemiecka wzrosła o 68 proc.). Po traktacie wersalskim zostały Niemcy kompletnie bez floty handlowej, było to troska całego narodu, wzięto się do odbudowy, w r. 1920 już odbudowano 500 tys. ton, a obecnie Niemcy dysponują flotą o pojemności 3,5 mili. ton, a więc flota, zajmując na równi z flotą zwycięskiej Francji i zwycięskich Włoch drugie po Anglii miejsce w Europie, i ta jednak różnica, że zwycięzcy mają okręty handlowe stare, niemiecka zaś flota liczy najwyższy na świecie odsetek okrętów t. zw. młodych, to zn. liczących poniżej 5-ciu lat, i najwyższy w Europie procent okrętów o motorach ropnych, miast staroświeckich węglowych. Czy wolno się dziwić w tych warunkach opinii, twierdzącej, że Niemcy w dziedzinie rozwoju produkcji już przekreśliły skutki wojny, że znowu, jak, przed wojną idą niezachwianie ku wydarciu Anglii prymatu gospodarczego w Europie?

2. CZY NASTAPI KATASTROFA?

Opinia europejska — prócz niemieckiej — jednakże z dużym sceptyzmem

obserwuje obecny rok w produkcji niemieckiej, twierdząc, że jest to rozkwit „pożyczony”. Idący w parze z biernym bilansem handlowym, że rozkwit ten musi się załamać z chwilą kiedy przestana napływać do Niemiec kapitały obce a nadejdzie pora amortyzacji pożyczek i pełnych spłat reparacyjnych. Wybitnie niemiecki bilans płatniczy, wyrównany obecnie przez napływ pożyczek, wystąpi podówczas — wobec przewidywanej dalszej pasywności bilansu handlowego — z podwójną grozą, poderwie walutę, i nastąpi katastrofa, jakiej dzieje nie znają. Tak rozumuje przeważająca część opinii powszechnej, ale po za Niemcami. Inaczej w Niemczech — optymizm przeważa, a stąd też od dalszego pożyczania. Hjalmar Schacht, reprezentujący kierunek odmienny, przeciwny dalszemu napływowi pożyczek, obawiający się ogromnie krachu, z chwilą gdy nadejdzie pora amortyzacji pożyczek oraz pełnych rat reparacyjnych, jest w Niemczech natężeniem odosobnionym. Cała niemiecka nauka, a w 1-mym rzędzie cała praktyka to zn. bezpośrednio za interesowane sfery gospodarcze z pełną ufnością patrzy w przyszłość. Istnieje powszechne przekonanie, że — mówiąc słowami ministra Curtiusa — „obce kapitały bez wielkich wstrząśnień odpłyną, a pozostanie po nich, jak po odpływie Nili, żywna ławica mułu tak potrzebnego po posusze ostatnich lat”. Oczywiście, że istnieje w Niemczech pełna świadomość te-

go, iż napływ kapitałów obcych i towarzyszące mu nieubłagane zjawiska pasywnego bilansu nie nasuwała obaw tylko pod dwoma zastrzeżeniami: 1-o że kapitały zużyte będą na cele produkcyjne, a 2-o że w parze pójdą we wszystkich gałęziach przemysłu i we wszystkich przedsięwzięciach „konjunkturalne Wachstum” oraz „strukturelle Wandlung”. Inaczej mówiąc, opinia niemiecka zdaje sobie sprawę z tego odwiecznego prawa ekonomicznego, w myśl którego każdy ruch kapitałów jest ruchem towarów, chodzi jedynie o to, aby kapitały obce napłynęły pod postacią środków produkcyjnych, maszyn, najnowszych ulepszeń, któreby spotęgowały zdolność ekspansji niemieckiej, obniżając koszt na jednostkę towaru i zwiększając wydajność na jednostkę roboczą, aby zaś odpłynęły te kapitały z czasem w formie niemieckiej pracy i niemieckich gotowych wyrobów. Jasne zatem, że łączy się z tem problem zdobywania rynków zagranicznych, tem trudniejszy, że i inne państwa gotują się do ekspansji. Ale Niemcy wierzą w swoją wyższość i swoje zwycięstwo. I dlatego też są teraz gorącymi wolnohandlowcami (w dziedzinie handlu zagranicznego).

Dyskusja na ten temat nie ustaje w Niemczech bodaj ani na chwilę, nie wnosząc zresztą nic nowego. Redaktor ekonomiczny „Berliner Tageblatt” — Feliks Pinner, bardzo skądinąd ostrożny w ocenie sytuacji dopiero w ubiegłym tygodniu (B. T. z 28 kwietnia) dał wyraz wierze w pomysłny układ bilansu handlowego, będącego ładem zagadnienia. Kto ma rację — pesymista Schacht, czy jednolita opinia — niedaleka przyszłość pokaże.

Dr. H. B.

Kryzys węglowy w Stanach Zjednoczonych.

Czarne plamy na tle dobrobytu amerykańskiego.

ex) Nadmiar produkcji jest na przeciwnym biegunie taką samą klęską ekonomiczną, jak niedobór produkcji. Odczuwa to w całej rozciągłości przemysł węglowy Stanów Zjednoczonych, zwłaszcza w basenach centralnych, w stanie Ohio, zachodniej Wirginii, Pensylwanii. Bardziej, niż którakolwiek gałęzi przemysłu amerykańskiego odczuwa przemysł węglowy konkurencję zagranicy. To też w kopalniach zagłębia centralnego, które produkują węgiel antracytowy, wydobywany w dostatecznej ilości we Francji, Anglii, w Niemczech, panuje od dłuższego już czasu ostry kryzys i strajk. Górniczy strajkują, ponieważ nie chcą się zgodzić na obniżenie swych i tak niskich płac, właściciele zaś kopalń traktują dość obojętnie kwestię strajku, ponieważ przy obecnych cenach i placach nie mogą w ogóle wydobywać węgla.

Sytuacja stała się tak ostra i chronicznie przewlekła, iż wreszcie rząd Stanów Zjednoczonych wydelegował do zbadania na miejscu komisję mieszaną, złożoną w części z senatorów, w części zaś z ekspertów i urzędników państwowych. O rezultatach prac komisji pisze „Chicago Daily News” co następuje:

„Demoralizacja zupełna panuje w zagłębiu górniczym: dzieci chodzą w łachmanach, głód stałym jest gościem w domach robotniczych, między strajkującymi a policją prywatną dochodzi do ciągłych bójek, w barakach i osadach zamieszkałych przez górników nienależących do związków panuje straszliwa nędza, brud i choroby, prawo nie jest szanowane, szerzy się terror. Tak charakteryzuje stan rzeczy komisja senatorska, której nie można posądzać o brak obiektywizmu i przeculenie”.

„Strajk w zagłębiu górniczym. — kontynuuje „Chicago Daily News” — jest symptomem wcale poważnym. Ogółem mało o tem wie i nie zdaje sobie z tego

sprawy, albowiem strajk nie odbija się na stanie rzeczy w innych gałęziach przemysłu. Kopalnie, które pracują, dostarczają na rynek wewnętrzny, więcej węgla, niż go potrzeba. Kryzys, który mamy tutaj jest dokładnie znany i zbadany we wszystkich szczegółach, a zadaniem rządu i przedsiębiorców jest przestudjowanie problemu i znalezienie wyjścia”.

„Kansas City Times” zauważa, iż sprawozdanie komisji senatorskiej „jest dowodem, że źle się dzieje w Pensylwanii, skoro możliwym jest, aby w kraju takim jak Stany Zjednoczone, gdzie ogólne położenie robotników jest o wiele lepsze, niż w jakimkolwiek innym kraju przemysłowym, mogły istnieć takie stosunki, jakie komisja opisała w swym raporcie. Skoro przedsiębiorcy, jak sami twierdzą, pracują ze stratą i nie mogą płacić wyższych cen robotnikom, trzeba przyjąć z zewnątrz z pomocą przemysłowców, zbyt, jak widać, wybujała, który posiada o 40 proc. za duży kopalni i górników”.

Uwagi pism amerykańskich są dowodem, iż nawet w uważanych za kraje cudów i dobrobytu Stanach Zjednoczonych kryzys przemysłowy istnieje i po- ciąga za sobą takie same skutki jak w Europie, a może nawet jeszcze gorsze na skutek wielkiej ilości robotników - emigrantów, niezasymilowanych, niezorganizowanych zawodowo i niekorzystających z opieki społecznej i rządowej w takiej mierze, jak to się dzieje w krajach europejskich. Na tle zbyt może przejaśkrawionego przez Europejczyków dobrobytu amerykańskiego widnieją też czarne plamy. Nie zawsze więc i nie wszędzie robotnik europejski ma rację i okazje do zażdroszczenia swemu koledze z szczęśliwej krainy dolarów.

NOWE PODATKI.

Niepokój wśród sfer kupieckich.

ex) W sferze kupieckiej zapanował niepokój w związku z projektem wprowadzenia stałego podatku majątkowego, któryby obowiązywał już od roku 1928, a głównie z jego zasadami.

W warszawskiej Izbie Skarbowej odbyło się dnia 18 ub. mies. pod przewodnictwem prezesa izby p. Góry, posiedzenie połączonych komisji odwoławczych dla spraw podatku obrotowego, dochodowego i majątkowego, zwołane celem ustalenia normy tego podatku dla firm nie prowadzących ksiąg handlowych. Dla firm tych przeciętny obrót miesięczny w roku 1926 pomnożony przez odpowiedni współczynnik, uważany będzie za kapitał podlegający opodatkowaniu, przyczem kapitał do zł. 6000.— wolny będzie od podatku.

Jakkolwiek dochód z tego podatku Mi-

nisterstwo Skarbu preeliminuje na najbliższe trzy lata po 50 milionów złotych, podatek zaś ma być w wysokości 50 proc., tem niemniej zasady ustalania tegoż, proponowane przez władze są ze wszech miar niesłuszne.

W życiu kupieckim często spotkać można objawy, że poszczególne jednostki nieposiadające własnych kapitałów lub też niepomiernie małe w stosunku do obrotów swoich, a cieszące się dobrą opinią, tem samem i poważniejszym kredytem, uskuteczniają krociowe obroty. Określenie dla firm takich współczynnika na zasadzie obrotów, spowodować może zupełną ich ruinę, w szczególności jeżeli wziąć pod uwagę firmy, które ze względu na nikły zarobek, zmuszone są do uskuteczniania poważnych obrotów, jak cukier, mąka, manufaktura itd.

Niebywała zwyżka na światowym rynku bawełny.

ex) Na światowym rynku bawełny surowej od tygodnia panuje nienotowana już oddawna haussa. Ceny zwyżkują z dnia na dzień o kilkadziesiąt punktów. Celem zorientowania się, co właściwie wpłynęło na tak poważną zwyżkę bawełny, zwróciliśmy się do kilku najpoważniejszych agentów bawełnianych, którzy oświadczyli nam co następuje:

Dotychczas rynek bawełny surowej znajdował się w rękach przemysłowców lub kupców, którzy zawierali transakcje bawełna bardzo ostrożnie, nie chcąc się zbyt angażować, tem bardziej iż na spekulowaniu w dziale tym można wprawdzie zarobić b. wiele, jednocześnie jednak można ponieść olbrzymie wprost straty. Póki więc rynek ten był w rękach kupców notowano na rynku surowej bawełny tendencje mniej więcej stałe.

Obecnie sytuacja zmieniła się o tyle, że w grę wchodzi tutaj spekulanci, którzy nie licząc się z niczem sruwają z dnia na dzień ceny. Udaje im się to tem bardziej,

iż ostatnie sprawozdania o pogodach w Ameryce są nieszczęśliwe, ciągłe deszcze spowodowały, iż bardzo znaczne obszary zasiane bawełną wymokły do tego stopnia, iż zbiory mogą być opóźnione o 3 a nawet 4 tygodnie. Nie pomogło w tym względzie i to, że jednocześnie sprawozdania donoszą o znacznie zwiększonych zakupach przez farmerów nawozów sztucznych. W normalnych warunkach wiadomość taka winna była spowodować zniżkę cen. Działalność jednak spekulacji jest do tego stopnia wzmożona, iż zdołała przezwyciężyć wszystkie przeszkody i coraz bardziej gra na zwyżkę cen. Kiedy to się skończy, stwierdzić obecnie jeszcze nie można.

W każdym bądź razie należy przypuszczać, iż jeszcze w dniach najbliższych będziemy świadkami zwyżki i to poważnej, poczem dopiero ceny surowca zaczną zpowrotem kształtować się pod znakiem tendencji słabszej.

Dziesięciolecie monopolu handlu zagranicznego w Z. S. S. R.

ex) Przy okazji dziesięciolecia monopolu sowieckiego handlu zagranicznego, podaje rząd sowiecki do wiadomości, że system dotychczasowy nie ulegnie absolutnie zmianie. Bez tego monopolu nie można przeprowadzić systematyzacji gospodarki narodowej i państwowego życia gospodarczego w ogóle i utrudniona byłaby socjalizacja w obecnym otoczeniu kapitalistycznym. Monopol ma wielkie znaczenie dla związku Sowietów, albowiem zabezpiecza jego niezależność gospodarczą i chroni sowieckie życie gospodarcze przed wpływami kapitału zagranicznego. Prócz tego dzięki monopolowi: uzyskał związek uprzywilejowane stanowisko, jest bowiem jedynym eksporterem i importerem na tak wielkich terytorjach.

Handel zagraniczny ZSSR. rozwijał się następująco: w roku 1920, kiedy dopiero zaczynało nawiązywać stosunki handlowe z zagranicą, wyniósł eksport 1,3 milionów złotych rubli, import 28,4 milionów rubli w złocie. W roku 1922 eksportowano za sumę 81,6 milj. zł. rubli, a importowano za 269,7 milj. W roku gospodarczym 1923/24 eksport osiągnął sumę 365,1 milj. rubli, a import 415,5 milj., w roku 1925/26 eksport — 470,6 milj., import — 465,1 milj. rub., w r. 1926/27 eksport 558,6 milj., import — 497,4 milj. zł. rubli.

Jeżeli porównamy obecną bilans handlowy z przedwojennym, kiedy eksport z

dzisiejszych terenów ZSSR. wyniósł 1300 milionów złotych rubli rocznie, musimy przyznać, że obecny eksport jest jeszcze bardzo mały. Również import wykazuje słaby jeszcze rozwój. Komisarz handlu Mikołaj charakteryzując zadania, które powinna handlowa polityka sowiecka spełnić w 11-tych roku istnienia Wnie sztorgu, powiedział, że Rosja sowiecka powinna przede wszystkim spełnić dwa zadania: 1) monopol handlu zagranicznego musi zostać bardziej jeszcze skonsolidowany, a 2) eksport sowiecki powinien zostać znacznie zwiększony, kraj musi być uprzemysłowiony, przemysł maszynowy udoskonalony i według możliwości powinien zaspakajać potrzeby swoje w kraju, przez co samodzielne istnienie sowieckiego życia gospodarczego zostałoby wzmocnione, inaczej skazane zostanie na całkowite uzależnienie od zagranicy.

NOTOWANIA ZŁOTEGO POLSKIEGO w dniu 10 maja 1928 roku.

Londyn za 1 funt szterl. 43.50. Za 100 złotych: Zurych 58.15. Berlin 46.57 i pół — 46.97 i pół. Wyplaty telegraficzne na Warszawę i Poznań 46.72 i pół — 46.92 i pół. Katowice 46.77 i pół — 46.97 i pół. Gdańsk 57.42 — 57.56. Wyplaty telegraficzne na Warszawę 57.41 — 57.55. Wiedeń czeki 9.56 — 79.84. Praga 378.37.

Z GIELDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdy Łódzkiej zawarto następujące transakcje:
Dolary 8.90
5-proc. listy zastawne m. Łodzi złotych.

54.—
Obroty średnie.

W zaoferowaniu 5-proc. oraz 8-proc. listy zastawne m. Łodzi złotych. (ah)

GIELDA WARSZAWSKA

Warszawa, 10 maja (Pat.)

Notowania oficjalne.

Gotówka:

Dolary 8.89 — 8.91 — 8.87

Czeki:

Holandja 359.71

Londyn 43.51

N. York 8.90

Paryż 35.09

Praga 26.41 i pół

Szwajcaria 171.81
Wiedeń 125.43 i pół
Włochy 47.01

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Dolarówka 79.—, 78.—, 81.—
Pożyczka dolarowa 85.50
Pożyczka kolejowa 104.—
5-proc. pożyczka konwersyjna 67.25
5-proc. pożyczka konw. kol. 62.—
8-proc. listy zastawne B-ku Gosp. Kr. 94.—
8-proc. listy zastawne Banku Rolnego 94.—
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 55.25
8-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 78.25, 78.10, 78.50
5-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 60.—
4 i pół proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 55.—
8-proc. listy zastawne m. Łodzi 71.—
10-proc. listy zastawne m. Radomia 82.—
10-proc. listy zastawne m. Siedlec 80.—
8-proc. listy zastawne m. Piotrkowa 70.25

AKCJE.

Notowano w złotych.

Bank Handlowy 117.—
Bank Polski 165.—, 164.50, 164.75
Bank Zachodni 36.—
Bank Zarobkowy 85.—
Efekt. Dąbrow. 82.—
Siła i Światło 126.50
Förley 58.—, 57.50, 58.50
Wysoka 95.—, 94.50
Nobel 37.50
Lilpop 43.25
Modrzejów 48.75, 48.25 bez kuponu na rok 1926
Ostrowieckie 121.—
Parowozy 43.—
Pocisk 12.— 11.50
Starachowice 63.—
Borkowski 18.50

GIELDA PARYSKA.

Paryż, 10 maja (PAT.)

Notowania końcowe.

Londyn	124,02	N. Jork	25,41 1/2
Belgia	355,00	Hiszpanja	425,75
Włochy	183,80	Szwajcaria	489,75
Dania	681,00	Praga	75,80
Norwegia	679,00	Holandja	1025,25

GIELDA LONDYŃSKA.

Londyn, 10 maja (PAT.)

Notowania końcowe.

New-Jork	4,88,01	Holandja	12,09,68
Francoja	124,02	Belgia	34,963
Włochy	92,64	Niemcy	20,897
Szwajcaria	25,320	Dania	18,192
Szwecja	18,192	Norwegia	18,222
Praga	164,75	Helsingfors	194,00
Wiedeń	84,67	Warszawa	48,50

Szwajnia T-wa Ochrony Kobiet

Łódź, Piotrkowska 104-9

Szyje bieliznę

męską, damską, dziecięcą i poscielową, oraz

koldry i abażury,

Dzierganie dsłurek,

krayle szyje, meretki, aturki, haft

znaczenie i pilnowanie.

Pierze i puch

i posciel na zamówienie.

Ceny przystępne.

Świeżo-mrożone

RYBY-Forele

po 2 zł. Kilo

poleca W. BARTOSZEWICZ, Łódź, ul. Główna 52, tel. 4404 także znakomity Łosoś Helski.

TANIO.

Co dziś usłyszymy z głośnicy radioaparatu?

Piątek, 11-go maja.

Warszawa, 1111 m. — 12.00 Sygnał czasu, hełnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny oraz nad program; 15.00 Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy, samorządowy oraz nad program; 15.20 Przerwa; 16.00 „Alfaganistan“ (z cyklu odczytów organizowanych przez Min. W. R. i O. P.) wygłosił prof. Jan Janczowski; 16.20 Przegląd wydawnictw periodycznych omówił prof. Henryk Mościcki; 16.40 Przerwa; 17.20 Transmisja z Krakowa; 17.50 Transmisja z Wilna; 18.55 Przerwa; 19.05 Komunikat rolniczy oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej; 19.15 Rozmowa; 19.30 Odczyt p. t. „Święto teatru i muzyki“ wygłosił p. Jerzy Szyszko-Bohusz; 19.55 Pogadanka muzyczna; 20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej. W przerwie biuletyn „Messenger Polonais“ w języku francuskim; 22.00 Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny 22.05 Komunikaty P. A. T.; 22.20 Komunikaty: policyjne, sportowe oraz nad program.

Rzym, 447,8 m. — 13.40 Koncert tria radiostacji 17.50 Muzyka taneczna z Casinety; 20.35 Koncert.

Berlin, 484 m. — 15.30 Program dla pań; 17.00 Koncert; 20.30 Audycja ku czci Karola Hauptmanna (70-lecie). Odczyt i recytacje z dzieł poety; 21.00 Wieczór pieśni Schumanna; 21.30 Koncert wiolonczelowy.

Wiedeń, 577 m. — 11.00 Poranek muzyczny 16.10 Koncert popołudniowy. Muzyka lekka; 17.20 Koncert dla dzieci; 20.30 Audycja muzyczna. Wieczór kompozytorów wiedeńskich. W programie utwory Jaegera, Weinberga, Grünfelda i in.

Teatr, muzyka i sztuka.

TEATR MIEJSKI.

Porywający wykonawca roli Don Juana w wspaniałym dramacie Zorilli „Don Juan Tenorio“, świetny bohater pierwszej sceny polskiej, Józef Węgrzyn, wystąpi jeszcze tylko trzykrotnie na scenie naszego teatru: dziś wieczorem, jutro po południu i w niedzielę po południu.

PREMJERA „MAŁGORZATA Z NAWARRY“.

Jutrzejsza premiera lekkiej, pogodnej, pełnej humoru i sentymentu komedji w 3 aktach Władysława Fodora, w przekładzie Jana Adolfa Hertza p. t. „Małgorzata z Nawarry“ (w oryginale „Czerwony fotel“) — będzie nielada sensacją dla Łodzi. W premierze jutrzejszej wystąpi bowiem po raz pierwszy na naszej scenie znakomita wykonawczyni ról filmowych, popularna na ekranach łódzkich bohaterka „Trędowatej“ i „Iwonek“ — p. Jadwiga Smosarska.

„Małgorzata z Nawarry“ z p. Smosarską powtórzona będzie w niedzielę wieczorem.

TEATR KAMERALNY.

Zabawna komedia Stefana Kiedrzyńskiego „Po wrót do grzechu“ z Michałem Zniczem w popisowej roli fotografa-pechowca grana będzie jeszcze tylko dziś, jutro wieczorem i w niedzielę.

Poniedziałek przedstawienie zawieszona.

TEATR POPULARNY.

Codziennie o godz. 8.20 wieczorem do niedziel włącznie „Kazimierz Wielki i Esterka“. Ceny miejsc od 60 gr. do 3 zł.

W sobotę o godz. 4.20 po południu dla młodzieży szkolnej od 1 zł. do 40 gr. Fredrowska komedia w 5 odsłonach „Ślub panieński“. Reżyserował Edmund Szafranski. Bilety w kasie teatru od 11 rano do 3 po poł. i od 5 do 9 wieczorem oraz w drugiej kasie w kwadratni B-ci Dymkowskich, na Placu Kościelnym 4, od 1 po poł. do 7 wieczorem.

„DZWONY KORNEWILSKIE“.

Najbliższa premiera Teatru Popularnego będzie znana opera-komiczna „Dzwony kornewilskiej“.

TEATR W SALI GEYERA.

W nadchodzącą sobotę i niedzielę ostatnie trzy przedstawienia „Wesołej wdówki“. Bilety do nabycia w kasie teatru przy ul. Piotrkowskiej 295.

Dziś powtórzenie wczorajszej premiery p. t. „Spotkamy się w ogródku“ z udziałem całego zespołu i gościnnymi występami Haliny Rapackiej. Dziś dwa przedstawienia: o godz. 7.45 i 10-ej wieczorem.

WARSZAWSKI TEATR DLA DZIECI.

Warszawski teatr dla dzieci przyjeżdża do Łodzi tylko na jeden występ, który odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 13 b. m., o godz. 4-ej po południu w sali Filharmonji. Odegrane zostaną następujące komedjki: „Zabi król“, baśń fantastyczna w 2-ch odsłonach Or-Ota. „Panienki ształskie“, uciészna krotkowiła dziecięca w 1-ej odsłonie, „Wesoły Rinaldo-Rinaldini“, komedjka w 2-ch odsłonach Korotyńskiej, „Pan doktor Pi-guleczka“ ma głos“ oraz na zakończenie wielki balet dziecięcy p. t. „Czego grzeczne dzieci nie wi-działy“. W komedijkach powyższych wystąpi 9-letnia fenomenalna artystka Manka Łazarówna oraz 8-letnia Zosia Szuberla i Fenia Gerardi. Bilety w cenie od 1 zł. do zł. 3.50 sprzedaje codziennie kasa Filharmonji.

Nowe firmy polskie zagranicą.

ex) W Charbinie założona została firma Stanisław Żołędowski i A. Hajnos dla sprzedaży wyrobów ceramicznych, w której bierze również udział p. E. Lewicki honorowy przedstawiciel państwowego instytutu eksportowego w Mandżurji. W Rio Grande do Sul w Brazylii Południowej powstał polski dom handlowy p. f. „J. M. Tisbierok et Czerny“. Firma nawiązała już stosunki ze sferami przemysłowcami i handlowcami w Polsce i zobowiązała się ułatwiać stosunki handlowe między kupcami polskimi a kupcami brazylijskimi przez odpowiednie informacje, propagandę etc.

Pobór rocznika 1907.

Jutro, t. j. w sobotę, przed komisjami poborowymi winni się stawić następujący poborowi:

Przed komisją poborową Nr. 1 (Pomorska Nr. 18) poborowi rocznika 1907, zamieszkał w obrębie III komisariatu policji państwowej, o nazwiskach na litery: K od Kap do Kot.

Przed komisją poborową Nr. 2 (Ogrodowa Nr. 34) poborowi rocznika 1907, zamieszkał w obrębie IV komisariatu policji państwowej, o nazwiskach na litery: G. od Gor, H. Ch. I, J, K, do Kam.

Przed komisją poborową Nr. 3 (Zakątna Nr. 82) poborowi rocznika 1906, mający odroczenie z art. 35-b ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej (czasowo niezdolni do służby w wojsku stałym), zamieszkał w obrębie VIII komisariatu policji państwowej o nazwiskach na litery: A, B, C, D, E, F, G, H, Ch. I, J, K, L, M, N, O, P, R.

Wszyscy wyżej wymienieni winni stawić się na komisje poborowe punktualnie o godz. 8-ej rano w stanie trzeźwym, czy sto umyć, z dowodami osobistymi lub zaświadczeniami, wydanymi przez komisariaty policyjne, stwierdzającymi tożsamość osoby, posiadaniem kartkami odroczenia służby wojskowej oraz zaświadczeniami rejestracyjnymi wystawionymi przez Magistrat m. Łodzi.

Przegląd koni.

Jutro, t. j. dnia 12 maja r. b., na przegląd koni o godz. 8-ej rano (plac przy zbiegu ulic Prezydenta Narutowicza i Tramwajowej) winny być doprowadzone konie z obrębu V komisariatu policji państwowej, należące do właścicieli lub posiadaczy o nazwiskach na litery: S, T, U, W, Z.

Osoby, uchylające się od stawienia do przeglądu koni, wymienionych w obwieszczeniu, będą karane w drodze administracyjnej w myśl art. 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 roku grzywną do wysokości wartości konia lub aresztem do 6 miesięcy, a w wypadkach szczególnie ciężkich uchylających mogą być stosowane obie kary łącznie.

Z MIEJSKIEGO KINEMATOGRAFU OŚWIATOWEGO.

W bieżącym tygodniu Miejski Kinematograf Oświatowy przy Wodnym Rynku wyświetla dla dorosłych wspaniały film osnuty na tle wojny światowej pod tytułem: „Świat w płomieniach”. Początek seansów o godz. 6, 8 i 10 wiecz.

Po za tem dla młodzieży o godz. 3 i 4 po poł. wyświetlany jest dramat w 7 częściach z życia cowboy'ów z Tomem Mixem w roli głównej pod tytułem: „Pod osłoną nocy”.

W celu uprzyjemnienia chwil oczekiwania w poczekalni codziennie do godz. 10 wiecz. odbywają się bezpłatne audycje radiofoniczne.

„TYDZIEŃ DZIECKA”.

W dniu 12 b. m. o godzinie 7 m. 35 wygłoszony zostanie przez radio odczyt n. t. „Polska dzieciom” z okazji „Tygodnia Dziecka”.

Nocna wyprawa kasiarzy.

Śmiałe włamanie do składu M. Liskiera przy ulicy Piotrkowskiej.

Onegdaj w nocy dokonano zuchwałego włamania do składu firmy M. Liskier, M. Sapir Sukcesorowie i S-ka przy ulicy Piotrkowskiej 80. Skład wymienionej firmy zajmuje cztery piętra w oficynie, które połączone są z sobą wewnętrzną klatką schodową. Na pierwszym piętrze mieści się biuro firmy z dwiema kasami ogniotrwałymi.

Wczoraj o godz. 8 rano do składu firmy przybyli pracownicy z właścicielem, którzy zastali w składzie nieład. Drzwi kasy pancerny były otwarte, a szuflady biurka powyjmowane. W drugim pokoju ujrzał rozbity kasek ogniotrwały.

Nie ulegało zatem wątpliwości, że w lokalu firmy gospodarowali kasiarze. Grodzki natychmiast powiadomił o wszystkim właściciela firmy, który skomunikował się z Urzędem Śledczym. Na miejsce przybył nadkomisarz Weyer z wywiadowcami i przeprowadził dochodzenie.

Stwierdzono, że kasiarze dostali się do

Problem elektryfikacji powiatów okręgu łódzkiego. Zagraniczne konsorcjum finansowe proponuje kilkumilionową pożyczkę dolarową.

Ważna narada przedstawicieli samorządów.

Wczoraj odbyła się w inicjatywy starosty Rzewskiego w lokalu Handlowców Polskich przy ulicy Piotrkowskiej 108 konferencja poświęcona sprawie elektryfikacji okręgu łódzkiego. Na konferencję tę przybyli z ramienia Magistratu m. Łodzi wiceprezydent Rapalski i nacelnik wydziału przedsiębiorstw miejskich inż. Brzozowski oraz starostowie: Tulecki z Brzezin, Kaczyński z Piotrkowa, Ostaszewski z Łęczycy, burmistrzowie Gryzel z Konstancynowa, Dedacki z Łęczycy, Andrzejak z Aleksandrowa, Wojakowski z Głowna, Niedźwiecki z Brzezin, Płoszański ze Strzykowa, dr. Bogusławski z Rudy Pabjanickiej i Brzeziński z Łasku. Przybyli również przedstawiciele niemal wszystkich gmin zainteresowanych bezpośrednio elektryfikacją okręgu łódzkiego.

Obrazy zajął starosta Rzewski, wskazując na doniosłość zagadnienia elektryfikacji. Następnie zabrał głos przedstawiciel Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych inż. Szyszko, który przedstawił w skróceniu projekt wielkiego zakładu, mającego powstać w celach elektryfikacji łódzkiego okręgu gospodarczego, do którego należą powiaty: łódzki, łaski, brzeziński, łęczycy i sieradzki.

W myśl projektu tego w okolicy Łodzi ma być zbudowany wielki pierścień sieci wysokiego napięcia np. 600.000 voltów, któryby dostarczał wszystkim okolicznym gminom hurtowo energię elektryczną. Pierścień ten byłby zasilany prądem elektrycznym przez duże elektrownie użyteczności publicznej, a nawet i przez elektrownie większych zakładów przemysłowych. W tym celu ma zostać zorganizowany powiatowy związek komunalny dla zrealizowania projektu powstania przedsiębiorstwa społeczno-gospodarczego dla rozdzielania energii elektrycznej na terenie tych powiatów. Przedsiębiorstwo takie będzie miało duże znaczenie ze względu społecznych. Podobne związki powstają i doskonale prosperują w wielu państwach zachodnich, a nawet w Polsce, jak np. celowy związek elektryfikacyjny Brodnica — Działdowo — Lubawa — Wałbrzeźno na Pomorzu, który powstał w r. 1914.

Z kolei zabrał głos inż. Brzozowski, który wskazał, że zorganizowanie podobnego związku będzie miało kolosalne znaczenie dla ogółu konsumentów energii elektrycznej, gdyż pozbawi elektrownie prywatne stanowiska monopolistycznego, dzięki czemu potanieje energia elektryczna. Następnie inż. Brzozowski nakreślił w krótkich słowach plan elektryfikacji okręgu łódzkiego.

Wiceprezydent Rapalski wskazał, że elektryfikacja okręgu łódzkiego ma nieślychające doniosłe znaczenie dla miasta Łodzi, które z całą gólowością weźmie udział w akcji elektryfikacyjnej. Po referatach wywiałą się dyskusja, w której zabrał głos starosta Rzewski. Oznajmił on że o elektryfikację okręgu łódzkiego ubiega się towarzystwo „Sifa i Światło” o-

raz elektrownia łódzka. Dlatego należy niezwłocznie wystąpić do Ministerstwa Robót Publicznych z wnioskiem, by nie udzielało koncesyj elektrowniom prywatnym, lecz związkowi samorządowemu, który zelektryfikuje okręg łódzki nie dla zysku, a dla dobra konsumentów.

Starosta Rzewski wskazał, że to konsorcjum angielsko-amerykańskie, z którym Magistrat m. Łodzi łączy pertraktacje o pożyczkę na cele inwestycyjne, gotowe jest udzielić towarzystwu dla elektryfikacji okręgu łódzkiego pożyczkę w kwocie kilku milionów dolarów. Oferta ta będzie dla Ministerstwa Robót Publicznych dostateczną gwarancją, iż udzielanie koncesji towarzystwu będzie w zupełności celowe.

Zabierali również głos w dyskusji poszczególni starostowie i burmistrzowie, którzy wskazał, że elektryfikacja okręgu ma dla położonych na jego terenie miast ogromne znaczenie. Zapytywano też, w jakim czasie elektryfikacja będzie zrealizowana, gdyż poszczególne miasta pertraktują już o dostarczenie energii elektrycznej z elektrownią łódzka, bądź też zamierzają wystawić własne elektrownie poruszane siłą wodną.

W rezultacie obrad wybrano komitet, który zajmie się opracowaniem memoriału do Ministerstwa Robót Publicznych. W skład komitetu weszli pp. Rapalski, Rydlewicz, Andrzejak, Dodacki, Ostaszewski Brzeziński i Kaczyński. (p)

Walne zgromadzenie członków Zw. Inwalidów.

W dniu 6 maja r. b. w obecności delegata Wydziału Wykonawczego Zarządu Głównego Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej odbyło się doroczne walne zebranie członków Okręgowego Koła Zw. Inw. Wojen. R. P. w Łodzi w lokalu Stowarzyszenia Handlowców Polskich przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 108, na którym powołano nowy Zarząd Koła.

Po wyczerpującym sprawozdaniu usłyszującego zarządu wywiałą się żywa dyskusja, a następnie przewodniczący Związku Inwalidów Wojennych p. Pawlak złożył wyczerpujące sprawozdanie z działalności na terenie Rady Miejskiej, poruszając w międzyczasie sprawę budowy Domu Inwalidzkiego, który stanie się ogniskiem ciepła dla rodzin inwalidzkich.

Sprawozdanie zebrani przyjęli. W skład nowego zarządu weszli: Pawlak Franciszek — przewodniczący, Chmielowski Włodzimierz — wiceprzewodniczący, Wymyk Marjan — sekretarz, Pallester Stanisław — zastępca sekretarza, Kamiński Feliks — skarbnik, Rebza Bolesław — zastępca skarbnika.

Na zakończenie delegat z ramienia Wydziału Wykonawczego zobowiązał stan, w jakim znajdują się wszyscy inwalidzi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, zapewnając, że władze naczelne czynią wysiłki, zmierzające do złagodzenia wszystkich bolączek, trapiących ogół inwalidów.

POSIEDZENIE KOMITETU ROZBUDOWY MIASTA.

W dniu 11 b. m. o godzinie 19-tej w sali posiedzeń Magistratu odbył się posiedzenie Komitetu Rozbudowy Miasta.

Porządek dzienny obejmuje między innymi następujące sprawy: 1) Stanowisko Banku Gospodarstwa Krajowego w sprawie Towarzystwa Budowy Domów Robotniczych; 2) Pobieranie dodatkowych opłat przed skonwertowaniem pożyczek oraz wnioski komisji w sprawie udzielenia pożyczek.

FALA STRAJKÓW NA PROWINCJI.

W dniu 7 b. m. na tartaku Kolumna gminy Łask, zastrajkowali robotnicy w liczbie kilkudziesięciu, żądając podwyższenia płac dziennych o 1 zł. Po pertraktacjach z dzierżawcą tartaku, strajk został zlikwidowany, a robotnicy uzyskali podwyższenie płacy dziennej o 50 groszy.

W dniu 8 b. m. w spółce wodnej „Kłodawa” zastrajkowało 250 robotników zajętych drenowaniem pól. Strajk o podłożu ekonomicznym ma przebieg spokojny. (p)

WYKŁADY POWSZECHNE.

Dziś o godz. 7 wiecz. w gmachu miejskiej szkoły powszechnej im. Bolesława Chrobrego dr. St. Rozenberżanika wygłosi odczyt na temat: „Wybór zawodu w zaletności od zdrowia”.

Powyższy odczyt jest jednym z wykładów powszechnych, organizowanych przez Wydział Oświaty i Kultury dla szerokiej sfer pracujących naszego miasta.

Wejście na odczyt kosztuje 10 groszy, zaś bezrobotni — za okazaniem legitymacji — za wejście nie płaca.

WIECZÓR ARTYSTYCZNY.

Dnia 12-go bież. m-ca w sali Handlowców (ulica Piotrkowska 108) odbędzie się zorganizowany staraniem Stowarzyszenia Popierania Średniego Wykształcenia Handlowego wieczór artystyczny ze współudziałem artysty Teatru Miejskiego p. J. Mrozińskiego, sił konserwatorium miejscowego i warszawskiego i chóru szkolnego pod batutą prof. Al. Charuby. Początek o godz. 7 wiecz.

PRZED ZJAZDEM LEKARZY I DZIAŁACZY SZPITALNYCH W ŁODZI.

W dniu 11 b. m. o godz. 1 po poł. w sali posiedzeń Magistratu odbędzie się posiedzenie ścisłego komitetu i zjazdu lekarzy i działaczy samorządowych szpitalnych.

DYŻURY APTEK.

Dziś dyżurują apteki: G. Antoniewicz (Pabianicka 50), K. Chądzyński (Piotrkowska 164), W. Sokolewicz (Przejazd nr. 19), R. Rembelski (Andrzeja 28), J. Zundelwicz (Piotrkowska 25), M. Kasperkiewicz (Zgierska 54), S. Trawkowskiej (Brzezińska 56). (p)

Pożar pod Łodzią.

Onegdaj we wsi Piaseczna, gminy Końcielec wywiąły się groźny pożar w zagrodzie niejakiego Stanisława Janickiego. Przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z ogniem, które pozostały same w zagrodzie i bawiły się zapalkami. W pewnej chwili jedno z bawiących się dzieci 9-letni Franciszek Antosik zapalił słomę. Buchnęły płomienie. Chłopczyk przerażony usiłował stłumić ogień i padł ofiarą ognia spaliwszy się w płomieniach.

Paśwa pożaru padł dom mieszkalny z urządzeniem i dwie stajnie. Straty wynoszą około 2.000 złotych. (p)

Wiadomości radiofoniczne.

W Rumunii do niedawna nie było stacji żadnej.

Dopiero w ostatnim czasie uruchomiono niewielką stację nadawczą w pobliżu Bukaresztu. W niedługim jednak czasie ma powstać silna stacja w Bukareszcie. Rumuńskie Towarzystwo Radiofoniczne rozpoczęło bowiem w ostatnim czasie energiczniejszą akcję w celu stworzenia krajowej radiofonii. W tym celu podjęto starania o subwencję rządową. Rząd zgodził się wziąć udział w tem towarzystwie w wysokości 60%, o ile to towarzystwo zasilą w 40% kapitał zakładowy, który ma wynosić 50 milj. lei. Podjęło się tego kilku kapitalistów, wobec czego radiofonja rumuńska szybkimi krokami będzie się rozwijać.

Miejski Kinematograf

OŚWIATOWY. — Wodny Rynek.

Od wtorku, dnia 8 do poniedziałku, dnia 14-go maja 1928 r. w l.

— Dla dorosłych: —

Świat w płomieniach

Dla młodzieży:

Pod osłoną nocy Dramat w 1 części, z życia cowboy'ów

KURJER SPORTOWY.

Ze Związku Polskich Związków Sportowych.

Na ostatnim posiedzeniu komitetu wykonawczego ZZ. zastanawiano się obszernie nad sprawą udziału sportu w Wystawie Powszechnej w Poznaniu w r. 1929. W posiedzeniu wziął udział ppłk. Osmólski który jest członkiem komitetu wystawy i kierownikiem działu poświęconego wychowaniu fizycznemu, sportowemu i higienie. Przedstawił on obszerny program dotyczący całego tego działu, który został w całości zaakceptowany przez komitet. Podał on też do wiadomości, że w Poznaniu buduje się stadion na 25,000 osób gdzie ma się w czasie wystawy odbyć szereg pierwszorzędnych zawodów. Po za tem na jeziorze Górka buduje się port dla sportów wodnych.

Większością głosów oświadczone się za wzięciem przez organizację sportowe udziału w wystawie, wychodząc z założenia, że dział sportowy powinien być urządzony jak najtaniej i że dyrekcja wystawy powinna udzielić miejsca bezpłatnie. Postanowiono domagać się, aby dział dotyczący wychowania fizycznego i sportu stanowił na wystawie jedną całość, a nie został rozbity między poszczególne

ministerstwa wedle ich kompetencji. Referentem sprawy wystawy sportowej wyznaczono kpt. Barana, polecając mu, aby w porozumieniu z ppłk. Osmólskim przygotował bardziej konkretny program i przedłożył go na jednym z najbliższych posiedzeń.

P. Z. P. N. zawiadomił listem z dnia 26 marca, że w myśl § 37 obecnego statutu P. Z. P. N. wszystkie kluby winny przesyłać 1 proc. podatku od zawodów sportowych od dochodu brutto wprost do ZZ. za pośrednictwem P. K. O. Komitet wykonawczy przyjął oświadczenie to z zadowoleniem do wiadomości, gdyż umożliwi ono zarządowi ZZ. dokładną ewidencję i kontrolę wymienionego podatku usuwając zbędne pośrednictwo PZPN, które w ostatnich dwóch latach rządów dawnego PZPN. okazało się dla ZZ. bezwzględnie szkodliwe, gdyż nie otrzymywało żadnych sum z tytułu 1 proc. podatku. W ostatnich dniach została przez ZZ. wydana instrukcja do klubów piłki nożnej (z wyjątkiem klubów klasy C, które są od podatku wolne) w sprawie ściągania tego podatku.

Sukcesy łodzian w Dąbrowie Górniczej.

Absolwenci i T. U. R. zwycięzcami.

Przed kilku dniami w Dąbrowie Górniczej odbyły się rewanżowe zawody w siatkówkę i koszykówkę pomiędzy drużynami Łodzi, które reprezentowali Absolwenci i TUR i Dąbrowy Górniczej.

Zwycięstwo odnieśli łodzianie. Przebieg gry oraz wyniki podajemy poniżej:

Kibice „Absolwentów” — Mistrz Gimnazjum w Dąbrowie.

Gra toczyła się w ożywionym tempie. Drużyna gimnazjum mało rutynowana. Gracze przekładają i przetrzymują. Drużyna Kibiców niegrana posiada kilku graczy o bardzo ładnej klasie. Tacy, jak Prym, Kowalewski zasługują na wyróżnienie. Do przerwy 15:6 dla Kibiców.

Drugą partję wygrała Dąbrowa w stosunku 15:5.

Dogrywka 1:0 dla gospodarzy. Razem 20:22 dla Dąbrowy.

Następnie spotkały się drużyny: „Absolwenci” — Repr. Dąbrowy Górniczej 24:16 (15:1).

Pierwszą partję sędziował p. prof. Rokowski. Wynik 15:1 dla Absolwentów. Drugą partję sędziował profesor tamtej-

szego gimnazjum, no l... „Absolwenci” przegrali w stosunku 9:15. Ogólny wynik 24:16 dla Absolwentów.

Trzecim spotkaniem były zawody pomiędzy drużynami żeńskimi:

T.U.R. (Łódź) — Gimnazjum p. Młodzianowskiej 30:26 (15:13) w Dąbrowie.

Tamtejsze zawodniczki grały lepiej, niż męskie drużyny dąbrowiaków. Mniej przetrzymywały. T.U.R. grał bardzo ładnie. Tak grającego T.U.R.-u w Łodzi jeszcze nie widzieliśmy.

Wynik 15:13 i 15:13 dla T.U.R. Sędzia p. Prym, członek Absolwentów.

Clou zawodów stanowiło spotkanie w koszykówkę pomiędzy drużynami:

„Absolwenci” — Repr. Dąbrowy 12:4.

Gra ciekawa. „Absolwenci” narzucili tempo.

W dwie minuty po rozpoczęciu zawodów kosz dla Absolwentów, za nim drugi i trzeci.

W drugiej partji karne rzuty na korzyść Dąbrowy padają jak z rogu obfitości. Wynik 2:1 dla Absolwentów. W trzeciej partji to samo, co w poprzedniej. Gracz Absolwentów, Maks von Garten,

dwa razy zemdlął na boisku wskutek kontuzji. Wynik 4:2 dla Absolwentów. Ogółem 12:4 dla Absolwentów.

Po zawodach odbyła się wspólna zabawa.

W sezonie jesiennym Dąbrowa Górnicza znów zawita do Łodzi i rozegra mecze z Absolwentami i TUR.

DWA MIĘDZYKRAJOWE MECZE CIĘŻKOATLETYCZNE.

Polski Związek Towarzystw Atletycznych przystępuje teraz do urzędzenia w maju meczu Austria — Polska w Krakowie oraz Węgry — Polska w czerwcu w Katowicach.

W międzyczasie, mianowicie w drugiej połowie maja dla atletów urządzony będzie w Katowicach drugi przedolimpijski obóz ćwiczebny, którego kierownikiem zostanie kpt. Jan Baran.

Dział oficjalny Ł.Z.O.P.N. Komunikat Zarządu № 5.

1) W związku z uregulowaniem należności znosi się dyskwalifikację, nałożoną komunikatem zarządu Nr. 3 z dn. 21 kwietnia r. b. na następujące kluby: Pabianickie Towarzystwo Cyklistów, S. S. „Rapid”, Z. K. S. „Samson”, K. S. „Korona” i Konstantynowski Klub Sportowy.

2) Podajemy do wiadomości klubów Ł.Z.O.P.N. iż wszelkiego rodzaju pisma, kierowane do władz Ł.Z.O.P.N. muszą być podpisywane przez prezesa i sekretarza towarzystwa, względnie ich urzędujących zastępców, a nie przez kierownictwa sekcji piłki nożnej. Korespondencja nadsyłana bez wymaganych podpisów będzie przesyłana zpowrotem bez rozpatrzenia, a klub karany grzywną.

3) Przypomina się klubom obowiązek natychmiastowego zawiadomienia sekretariatu Ł.Z.O.P.N. o każdorazowej zmianie adresu sekretariatu towarzystwa.

4) Przyjęto w poczet członków Ł.Z.O.P.N. Klub Sportowy T.U.R. w Zdunskiej Woli.

5) Wzywa się po raz ostatni kluby do niezwłocznego nadesłania wypełnionych kwestionariuszów, przesłanych im w swoim czasie.

Dział oficjalny O. K. S.

Komunikat № 12

z dnia 11 maja 1928 r.

Obsada meczów:

Dnia 13 maja r. b. o godz. 15-ej, boisko Ł.K.S. Hasmona — Siła p. Szczygielski.

Dnia 12 maja, godz. 17-ta, boisko W.K. S. Samson — Kl. Sp. Był. W., p. Kozielski.

Dnia 12 maja, godz. 17-ta, boisko Ł.K.S. Kadimah — Strzelec, p. Cwillich.

Dnia 13 maja, godz. 11-ta, boisko Wo-

dna, Policjny — Szturm, p. Andrzejak.

Dnia 13 maja, godz. 17-ta, boisko Odrodzenia, Odrodzenie — Tur, p. Szer J.

Dnia 13 maja, godz. 17-ta, boisko Konstantynów, K. K. Sp. — Tur, p. Maziwita.

Dnia 13 maja, godz. 11-ta, boisko w Zgierzu, Orle — Radogovia, p. Sobociński

Dnia 13 maja, godz. 17-ta, boisko Sokół Pabj., Neszer — Jedność, p. Busiakiewicz.

Dnia 13 maja, godz. 15-ta, boisko Zd. Wola: Sokół — Sokół Pabj., p. Grajwoda.

Dnia 12 maja, godz. 17-ta, boisko ul. Wodna: Turyści — Ł.K.S., p. Reattig.

Dnia 12 maja, godz. 15-ta, boisko ul. Wodna: przedmecz, p. Szor.

Dnia 13 maja, godz. 11-ta, boisko Ł.K.S. Orkan — W.K.S., p. Lange.

Dnia 13 maja, godz. 9-ta, boisko Ł.K.S.: przedmecz, p. Dowbór.

Dnia 13 maja, godz. 11-ta, boisko W.K. S.: Union — G. M. S. p. Wardęszkiewicz.

Dnia 13 maja, godz. 9-ta, boisko W.K.S. przedmecz, p. Mike.

Dnia 13 maja, godz. 11-ta, boisko P. C. Pabj.: P.T.C. — Hakoah, p. Bira.

Dnia 13 maja, godz. 17-ta boisko Zgierz Sokół — Widzew, p. Pietsch.

Dnia 13 maja, godz. 17-ta, boisko Kallisz: Prosa — Ł.T.S.G., p. Izrael.

Dnia 13 maja, godz. 11-ta, boisko Burzy: Burza — Ł.T.S.G. II, p. Jastrzebski.

Linjowi na zawody Ł.K.S. — Warta pp. Czech i Szer Naum.

Dnia 13 maja, Radomsko, godz. 16-ta. Korona — Sokół, p. Rakowski.

Dnia 13 maja, Moszczenica, godz. 16-ta. Moszczenicki — Concordia, p. Cichocki.

Dnia 13 maja, Tomaszów, godz. 16-ta. Lechia — Żyd. Tow. Sport. Gimn., p. Krachulec.

Komunikat następny ukaże się dnia 16 maja r. b., w środę.

Na srebrnym ekranie.

„CASINO” „HURAGAN”

Pierwszy polski film historyczny. W dziedzinie produkcji filmowej naszego kraju odczuwa się przyspieszone tempo gorączkowej pracy, ekspansji i rozrostu. Bodaj że nigdy jeszcze nie nakręcano tyle obrazów, jak w roku bieżącym.

Monumentalny film polski pod tyt. „Huragan” jest pierwszą próbą wytwórczości krajowej z wybitnym udziałem fachowców zagranicznych. Wynik tej współpracy jest prosto znakomity. „Huragan” jest wielkim krokiem naprzód i jako artystyczna całość pierwszym filmem polskim, któremu nie zarzucić nie można.

Zdjęcia w „Huraganie”, dokonane przez p. Theyera, słynnego operatora wiedeńskiego, są doprowadzone do szczytu doskonałości. Dekoracje prof. Ronęsa są ułete w stylu Grotzgera i groźną prostotą podkreślają treść scenariusza, który jest typową historią z powstania 1863 roku.

Pochwalić muszę reż. Lejtesa, jego zdrowy instynkt i dobry smak w pomiaru wyartystycznych i artystycznych epizodów, jakimi pochlubił się może „Huragan”.

Rozedrgany namietnością porywa i wrzesza. Historia powstańca bezdomnego, pełnego rozpaczy, niezłomnego, snuje się na tle tragicznego nieporozumienia między polskim narodem a mrgi-Wielopolskim. Szarże czerkiesów na bezbronne miasteczka, brutalne okrucieństwo rotmistrza kozackiego, wytwarzają szalone tempo filmu.

Zbyszko Sawan, Reneta Renee, Valberg, Zelwerowicz, Leńska, Turkow po mistrzowsku wykonał swoje zadania.

Za najlepszą miarę wartości „Huraganu” słżyć może entuzjastyczne przyjęcie, jakiego film doznał ze strony łódzkiej publiczności.

KINO - TEATR „SPLENDID” „SKANDAL W PETERSBURGU”

Gdyby zapytano bogatego, znużonego życiem i zabijającego swój spleen wędrowną po wszystkich stolicach świata, podróżnika, jakie wrażenie, wspólne dla wszystkich miast pozostało mu w pamięci, odpowiedziałby niewątpliwie: „Skandal w Petersburgu”.

Miliony lampek elektrycznych gloszą od szeregu tygodni świetną sławę tego dzieła, setki piśm piszą sążniste artykuły, przepelnione superlatywami, miliony ludzi tłoczą się do przybytków Dziesiątej Muzy w Paryżu, Pradze, Wiedniu, Budapeszcie, Bukareszcie, Brukseli i Hadze.

Film, który przemawia do nas surowością i paradoksalnością życia. Film, który nie fascynuje i nie oszalałami bogactwem dekoracyjno-wystawowym, lecz przejmując dramatycznością momentów i ciekawą charakterystyką postaci.

Filmu takiego nie można analizować z punktu widzenia kinowej istotności, możemy zaś tylko uwzględnić owa proste fakty i konsekwencje psychologiczne, możemy zachwycać się bezwzględnością i kalejdoskopowością wypadków i nawrotami sytuacyjnymi.

Rolę główną odtwarza Irena Rijk. Steep.

Cechy fotogeniczne kinematografii.

Kino--najrealniejszy środek nierealności życiowej.

Najgłębszy i najoryginalniejszy teoretyk kina, Marcel L'Herbier, o elementach sztuki filmowej.

Kinematograf podobny jest do dwóch braci sjamskich, połączonych łożadkiem, t. j. materialnymi koniecznościami życia, a rozdzielonych sercami, a więc stroną duchową, uczuciową. Jednym z tych braci jest przemysł kinematograficzny, drugim zaś — sztuka filmowa.

Zajmiemy się tylko tą drugą stroną kinematografii.

Louis Dulluc nazwał sztukę kina „fotogonią”. Fotogenicznością są te cechy rzeczy, istot, dusz, których wartość wzrasta przy reprodukcji filmowej. Cecha, która się nie wydatnia wskutek zdjęcia jej na filmie, nie należy do sztuki kinematograficznej.

Każda sztuka powinna być sobą, pozostać w swoim zakresie i w nim osiągnąć szczytu. Właściwością kinematografu są jego cechy fotogeniczne, powinien więc wyłącznie z takich cech się składać.

Pamiętajmy, że kino istnieje tylko 30 lat. Czemu będzie za lat 10 — nie wiemy. Ale dziś już wiemy, że kino ma swoje własne wartości, które nazwalibyśmy fotogenicznością, więc do ich rozwoju dążyć powinniśmy, wysuwając je na pierwszy plan i tworząc tym sposobem sztukę filmową.

Jedynie ruch rzeczy, istot, dusz, może wzmocnić swoje cechy przy reprodukcji

filmowej. Ruch pojmujemy zwykle w o-brebie trzech wymiarów przestrzeni. Ale istnieje przecież i czwarty wymiar — czas. Myśl porusza się w czasie tak samo jak i w przestrzeni. Ciało porusza się w czasie tak samo jak i w przestrzeni. Ale podczas, gdy przestrzeń ma trzy kierunki: długość, szerokość i wysokość, to w czasie jest tylko jeden: przeszłość — przyszłość.

Ruch fotogeniczny jest ruchem w tym systemie czas - przestrzeń: ruchem jednocześnie w czasie i przestrzeni. Można powiedzieć, że cechą fotogeniczną przedmiotu jest wynik jego zmian w czasie i przestrzeni.

Wszystko oto ostatecznie sprowadza się do kwestji perspektywy rysunku. Perspektywa rysunku ma trzy wymiary: do-bry rysunek musi być wypukły; kino daje czwarty wymiar i wypukła rysunek w czasie.

Z drugiej strony kino ma swój język, swoje symbole, które w pewnej chwili stają się współfaktorem i grają w akcji swą własną rolę, wzbudzając w widzu to uczucie szacunku, to strachu, to znowu wstretu.

Indywidualność jest widomą duszą rzeczy i ludzi, ich niezatartą przeszłością i ich przyszłością już obecną. Wszystkie cechy świata widzialnego, nabożstwo do

życia przez kino, wybrane są tylko z powodu swej indywidualności. Tylko cechy ruchome i indywidualne przedmiotów istot i dusz mogą być fotogeniczne, t. j. wzrastac w wartości przez reprodukcję filmową.

Np. powiększony obraz oka — to już nie jakieś oko, to indywidualność wzroku, dusza spojżenia. W jednym z pism, poświęconych sztuce filmowej, powstał ciekawy projekt konkursu na 40 fotografii tylko oczu znanych aktorów filmowych. Musiałoby to być 40 indywidualności wzroku, a nauczyłoby widza spostrzegać duszę w jego fragmencie: oku!

Powiększenie rewolweru — to nie prosto rewolwer, lecz uosobienie zamiaru zbrodniczego. Taki rewolwer ma charakter, ma wspomnienia, ma rolę — duszę.

Świat jest takim, jakim go sobie człowiek sam przedstawia: widzimy wszystko poprzez pryzmat naszych uczuć. Dlatego rzeczywistością jest poezja — dla poezy, a poezja jest tak samo rzeczywistością jak oko.

Kino jest najpotężniejszym środkiem poezji, najrealniejszym środkiem nierealności dlatego jest nas kilku, którzy pokładamy w niem jak największe nadzieje.

Ep.

OBWIESZCZENIE.

DYREKCJA TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO

m. ŁÓDZI

podaje do powszechnej wiadomości, że niżej wyszczególnione nieruchomości w Łodzi położone, obciążone pożyczkami Towarzystwa, za niezapłacone raty wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacje, odbywać się mające o godz. 11-ej z rana w Kancelarii Wydziału Hipotecznego m. Łodzi, przy ul. Pomorskiej № 21 przed wyznaczonymi notariuszami.

Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne znajdują się w księgach hipotecznych odpowiednich nieruchomości oraz w biurze Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi i tamże przeglądane być mogą.

W razie gdyby dzień wyznaczony dla sprzedaży był świątecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego.

Nr. hipoteczne nieruchomości	przy ulicy	Vadium	Licytacja rozpocznie się od sumy	przed notariuszem	Dnia	Nr. hipoteczne nieruchomości	przy ulicy	Vadium	Licytacja rozpocznie się od sumy	przed notariuszem	Dnia
8x	Piramowicza	2.060	15.450	W. Siniarskim	10.IX-28	506a	Sienkiewicza	11.820	88.650	E. Trojanowskim	28.IX-28
21	Nowomiejskiej	2.760	20.700	J. Łada	" " "	507a	" " "	1.840	13.800	J. Łada	1.X-28
27	Podrzecznej	2.220	16.650	W. Sarosiekiem	" " "	509	Piotrkowskiej	3.580	26.850	W. Sarosiekiem	" " "
30	" " "	540	4.050	St. Kornem	11.IX-20	545	" " "	700	5.250	S. Kornem	" " "
40	Aleksandryjskiej	440	3.300	Al. Smolińskim	" " "	545a	Sienkiewicza	3.360	25.200	A. Smolińskim	2.X-28
47w	Nowo-Cegielnianej	6.460	48.450	Ap. Karnawalskim	" " "	546	Piotrkowskiej	3.380	25.350	A. Karnawalskim	" " "
47an	Al. I-go Maja	3.640	27.300	Br. Lisowskim	12.IX-28	566	" " "	240	1.800	B. Lisowskim	" " "
47ka	" " i Wólcz.	2.540	19.050	J. Andrzejewskim	" " "	568a	Sienkiewicza	4.700	35.250	J. Andrzejewskim	3.X-28
48b	Zawadzkiej	6.860	51.450	Wł. Jeżewskim	" " "	573	Piotrkowskiej	5.960	44.700	W. Jeżewskim	" " "
48G	" " "	3.740	28.050	J. Krzemieniewskim	13.IX-28	576d	Pustej	3.960	29.700	J. Krzemieniewskim	" " "
62	Aleksandryjskiej	980	7.350	W. Siniarskim	13.IX-28	630c	Sieradz. i Rzgowskiej	4.880	36.600	W. Siniarskim	4.X-28
80a	Smugowej	880	6.600	K. Rossmannem	" " "	697c	Radwańskiej	1.560	11.700	K. Rossmannem	" " "
122	Drewnowskiej	500	3.750	J. Rzymowskim	14.IX-28	752	Piotrkowskiej	1.560	11.700	J. Rzymowskim	" " "
142e	Piwniej	1.700	12.750	S. Jarzębskim	" " "	765c	Wólczańskiej	1.360	10.200	S. Jarzębskim	5.X-27
143	Zgierskiej	2.280	17.100	L. Kahlem	" " "	773b	AL. Kościuszki	10.200	75.150	L. Kahlem	" " "
152b	" " "	3.500	26.250	E. Trojanowskim	17.IX-28	787o	Zielonej i Lipowej	420	3.150	E. Trojanowskim	" " "
171c	Brzezińskiej	260	1.950	J. Łada	" " "	787xx	Ludwiki	1.040	7.800	J. Łada	8.X-28
187	Kościelnej	1.400	10.500	W. Sarosiekiem	" " "	789tt	Leszno	220	1.650	W. Sarosiekiem	" " "
215	Wolborskiej	700	5.250	St. Kornem	18.IX-28	793h	6-go Sierpnia	3.440	25.800	St. Kornem	" " "
251a	Cegielnianej	5.360	40.200	Al. Smolińskim	" " "	795d	6-go Sierpnia	660	4.950	A. Smolińskim	9.X-28
257	Piotrkowskiej	5.620	42.150	Ap. Karnawalskim	18.IX-28	795eee	Gdańskiej	2.020	15.150	A. Karnawalskim	" " "
270u	Pańskiej	4.380	32.850	Br. Lisowskim	19.IX-28	796eed	Ludwiki	2.760	20.700	B. Lisowskim	" " "
271m	Cegielnianej	3.640	27.300	J. Andrzejewskim	" " "	803F	Lipowej	480	3.600	J. Andrzejewskim	10.X-28
272e	" " "	2.460	18.450	Wł. Jeżewskim	" " "	804r	Ludwiki	280	2.100	W. Jeżewskim	" " "
275b	Zachodniej	1.420	13.650	J. Krzemieniewskim	20.IX-28	819ee	Kopernika	4.940	37.050	J. Krzemieniewskim	" " "
288aa	Szkolnej	3.200	24.000	K. Rossmannem	" " "	826a	Zamenhola	760	5.700	W. Siniarskim	11.X-28
288ab	" " "	1.360	10.200	J. Rzymowskim	" " "	916a	Wodnej	4.840	36.300	K. Rossmannem	" " "
288ac	" " "	3.100	23.250	S. Jarzębskim	21.IX-28	1040h	Siedleckiej	220	1.650	J. Rzymowskim	" " "
288ad	" " "	3.800	28.500	L. Kahlem	" " "	1067	Nowo-Zarzewskiej	3.840	28.800	S. Jarzębskim	12.X-28
288ag	" " "	5.060	37.950	E. Trojanowskim	" " "	1076l	Gubernatorskiej	600	4.500	L. Kahlem	" " "
288an	" " "	2.180	16.350	J. Łada	24.IX-28	1087c	Orlej	720	5.400	E. Trojanowskim	" " "
320i	" " "	580	4.350	W. Sarosiekiem	" " "	1110	Kilińskiego	980	7.350	W. Sarosiekiem	" " "
320n	Konstantynowskiej	1.860	13.950	St. Kornem	" " "	1113b	Składowej i Swerowej	1.500	11.250	St. Kornem	" " "
320ni	Zawadzkiej	680	5.100	Al. Smolińskim	25.IX-28	1174b	Główniej	580	4.350	A. Smolińskim	16.X-28
320bbb	Konstantynowskiej	4.100	30.750	A. Karnawalskim	" " "	1175a	" " "	840	6.300	A. Karnawalskim	" " "
320ooo	" " "	560	4.200	B. Lisowskim	" " "	1272e	Suchej	1.840	13.800	B. Lisowskim	" " "
321ed	Gdańskiej	500	3.750	J. Andrzejewskim	26.IX-28	1272e	Główniej	1.020	7.650	J. Andrzejewskim	" " "
321ks	Szkolnej	4.820	36.150	W. Jeżewskim	" " "	1286	Nawrot	460	3.450	W. Jeżewskim	17.X-28
321kx	Sw. Jerzego	2.620	19.650	J. Krzemieniewskim	" " "	1306a	Tramwajowej	1.280	9.600	J. Krzemieniewskim	" " "
336c	Północnej	1.220	9.150	W. Siniarskim	27.IX-28	1344a	Cegielnianej	3.000	22.500	W. Siniarskim	" " "
395	Pomorskiej	3.120	23.400	K. Rossmannem	" " "	1388	" " "	4.720	35.400	K. Rossmannem	18.X-28
3996	Targowej	3.840	28.800	J. Rzymowskim	" " "	1394a	" " "	260	1.950	J. Rzymowskim	" " "
423	Pomorskiej	1.600	12.000	S. Jarzębskim	28.IX-28	1433s	Narutowicza	7.040	52.800	L. Kahlem	19.X-28
506	Piotrkowskiej	11.960	89.700	L. Kahlem	" " "						

Licytacje powyższe o tyle dokonywane będą, o ile poszukiwane należności do chwili ostatecznego przybycia w dniu licytacji zapłacone nie będą. — Łódź, dnia 8 maja 1928 roku.

KARDEX
Amerykański system kontrolny.

Uwidocznili stan przedsiębiorstwa. Żądajcie odwiedzin naszych fachowców. Wyłączane następstwo

Bracia HORN I S-ka
ŁÓDŹ
Piotrkowska 51.
Tel. 14-86.

KONKURS.

Magistrat m. Łodzi ogłasza konkurs nieograniczony na dostawę węgla dla cegielni Miejskich w Rokiciu pod Łodzią w ilości:

2.000 tonn mięsa z gryzikiem.
18 „ kostki № 1.

Reflektanci zechcą podać ofertę pod adresem: Magistrat m. Łodzi — Wydział Budownictwa — w zamkniętej kopercie z napisem: „Konkurs na dostawę węgla dla Cegielni Miejskich” do dnia 21 maja 1928 roku, godz. 12-ej przed południem z podaniem cen na dostawę węgla wagonowo:

- 1) loco cegielnia miejska Nr. 1 w Starem Rokiciu przy ul. Obywatelskiej,
- 2) loco cegielnia miejska Nr. 2 w Nowem Rokiciu przy ul. Złotej,

oraz warunków technicznych zaofiarowanego materiału palnego, a mianowicie:

- 1) Kopalnię węgla,
- 2) wartość kaloryczną oferowanego opalu.

Przeciętne zapotrzebowanie węgla wynosi około 100 tonn tygodniowo, dostawa rozpocznie się po 25 maja 1928 roku

Otwarcie ofert w biurze Wydziału Budownictwa nastąpi w terminie oznaczonym w obecności ubiegających się osób, przy czym Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru oferty.

Łódź, dnia 10 maja 1928 roku.

Doktor
H. Wolkowyski
Zachodnia 57.
Specjalista
Chorób skórnych i wenerycznych.
Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od godz. 1—2 i 4—8 w niedzielę i święta 11—1
Dla pań od 4—5' oddzielna poczekalnia.

Doktor
W. AGONOWSKI
Choroby skórne weneryczne i moczopięciowe
Gdańska 42
Przyjmuje: od 9 do 10 1/2 r., od 1—2 pp. i od 8—9 wiecz.

Komisja Likwidacyjna Surowcowej i Wytworczej Spółdzielni Tkackiej (przy cechu majstrów tkackich) w Pabjanicach zawiadamia, że na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia z dn. 10/IV i 25/IV r. b. Spółdzielnia znajduje się w stanie likwidacji.

Likwidację prowadzi się na podstawie par. 67-75 statutu Spółdzielni oraz art. od 76 do 86 Ustawy o Spółdzielniach z dn. 29/X 1920 r. Dz. Ust. Rz. P. Nr. 111 poz. 733.

Zgłoszenie wierzycieli przyjmuje się w ciągu 1 miesiąca od dnia 13 maja 1928 r.

(—) Jastorek Józef
(—) Jurek Franciszek
(—) Śliński Kazimierz.

Samochód osobowy

„Ford“

na chodzie do sprzedania.

Wiadomość ul. Zagajnikowa 43, (róg Przejazd) telefon 45—30 Sp. Akc. „Węglblok”.

FORD

typ 1927/8 r.

karotka mało używana taksówka z licznikiem „ARGOWSKIM” z strzałką, zderzakiem z pokrowcami z koncesją i garażem do sprzedania. Wiadomość Narutowicza 13, fotografia p. Ufnalewska, tel. 25-00.

Fabrykanci Ważnel
Lwów—lokal sklepowy

podwójny w centrum oddem. lub przyjmę następstwo. skład konygnacyjny, komisowy na Małopolskę. Ewentualna gwarancja hipoteczna, ogromne stosunki i referencje.

L. T. Skrzypek,
Lwów, Pasat Mikolaicha.

Poszukuje się celem kupna

jednokonną platformę

używaną w dobrym stanie.
Telefon 69-75.

GŁUCHAWI

Noszę Wam pomoc nawet w b. ciężkich wypadkach kapsułką zrobioną każdemu osobno wedle gips. odlewów, która się nosi wygodnie w uchu, doskonale słysząc. Wynalazek int. cierpiącego od młodości na przytępiony słuch. Przez fachowych lekarzy polecane, gdy zawiodła pomoc specjalistów. Inform. bezpłatne od godz. 9 do 19 STIASNY ŁÓDŹ, Grand-Hotel od dnia 14 do 18 5 włącznie. RADOM Hot. Europ. 19 i 20.V LUBLIN hot. Victoria 21 i 22.V WARSZAWA od 24 do 26.V włącznie Hotel Europejski. PŁOCK hot. Warszawski 28 i 29.V Najuprzejmiej zapraszam W. Panów specjalistów chorób usz do taskawego zapoznania się, dla dobra ich pacjentów. Przyjdę wieczorem jeśli otrzymam kartę. Hörkapuel G. m. b. H. (Breslau) Wrocław.

Stróż

nocny

od zaraz potrzebny.

Zakłady Włókiennicze
KAROL T. BUHLE S. A.
Hipoteczna 7/9.

Cierpiasz na: **REUMATYZM, ŁAMANIE** itp.
używaj tylko
SAPOMENTHOL MATULI
Ogólnie znany i przez licznych lekarzy polecany! — Prawdziwy tylko z marką ochronną „PALMA”.
Wytwórca: **EDUENJUSZ MATULA**
Fabryka Środków Leczniczych w Krakowie

ZAKŁAD LECZNICZY „GRODZISK“
GODZINA JAZDY
od Warszawy autobusem, koleją lub tramwajem K. E. D.
Pociągów kursuje 30 dziennie, tramwajów K. E. D. 16 dziennie

Leczenie chorób wewnętrznych i nerwowych. Kąpiele elektryczne, świetlne, mineralne, hydroterapia, djetetyka, masaż. Lampa kwarcowa. Obiady ogrzane galerje (werandy) Park. Umysłowo i szkieletowo chore nie przyjmują. Dla rekonwalescentów i potrzebujących wypoczynku oddzielne pokoje z całkowitem utrzymaniem.

Założony w 1884 r.
Naczelny lekarz dr. **JAN MALKIEWICZ**.
Adres: **GRODZISK MAZOWIECKI**.
Telefony: Międzyzmiastowy—Grodzisk 34, w Warszawie 74-28.

Stenotypistki

biegłej, chrześcijańskiej, władającej dobrze językiem polskim ewentualnie i niemieckim **poszukuje większe przedsiębiorstwo fabryczne pod Łodzią.**
Oferty pod „E. L. 48” w adm. „Kurjera”.

OGŁOSZENIE.

4. Dyon Samochodowy sprzedaje: 1 samochód osobowy „Benz”, 4 tokarki, 2 gryzarki, 3 wiertarki, 1 strugarkę i 2 aparaty acof. do spawania w drodze przetargu ustnego publicznego, który odbędzie się w dniu 25 maja r. b.

Blizszych informacji udzielać będzie Kierownik Warsztatu na miejscu w godz. między 10—12 do dnia 11 maja r. b. w Łodzi przy ul. Morskiej nr. 5/7.

Dowódca Dyonu (—) **Rzeszowski**, Ppułkownik

Gabinet Kosmetyki Lekarskiej
D-r. **MARJI LEWINSONOWEJ**
Cegielniana 6, m. 3, telefon 43-63.

WSZELKI BÓL GŁOWY

WYKONANIE „SOWA”
w robu laboratorjum przy aptece St. Hamburga i S-ki w Łodzi, Główna 59

MIESZKANIE

4 pokoje i kuchnia ze wszystkimi wygodami
poszukiwane.
Oferty pod „Mieszkanie 4” do Admin. tego pisma.

Do hotelu „Klukas”
ul. Cegielniana 64 w Łodzi jest potrzebny odpowiedzialny portjer hotelowy, pierwszeństwo dla umiającego kierować samochodem, również potrzebna gospodyni i numerowa. Zgłoszenia do kantoru przy hotelu na miejscu.

Redaktor Naczelny:
Czesław Gumkowski

KURSY KOSMETYCZNE
Dr. M. Lewinsonowej, Cegielniana 6, m. 3
Masaże. Pielęgnacja twarzy, cięcia i włosów
Po ukończeniu kursów wydaje się świadectwo. Zapisy codziennie.

Korespondent(ka)

polski (pożądany również język niemiecki), szybko piszący na maszynie, poszukujemy dla firmy przemysłowo-handlowej. Oferty z podaniem życiorysu składać w adm. „Kurjera Łódzkiego” pod „Samodzielny”.

Lokal biurowy

z urządzeniem, w centrum, oraz **MAGAZYN** z bocznicą kolejową na dogodnych warunkach do przejęcia. Wiadomość telefonicznie 57-86 od godz. 10—13.

Inżynier

z długoletnią praktyką i ustosunkowany **poszukuje dzierżawy** lub przystąpi do spółki odlewni i fabryki brzozy żelaznej z kapitałem do 20000 zł. Oferty pod „Odlewnia” w Adm. „Kurjera Łódzkiego”.

Zdolni wykwalifikowani

Ślusarze

wyłącznie z dobrymi świadectwami **poszukiwani** w tych miast. Oferty sub „D. A. 50”.

Do akt Nr. 557/28 r

OGŁOSZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi S. DUL-KOWSKI, sam. w hotelu przy ulicy Gdańskiej pod nr. 6 na zasadzie art. 1090 U. P. C. ogłasza, że w dniu 18-go maja 1928 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Żurawiej 12 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości: należącej do Maurycego Raka i składającej się z mebli, ocenionych na sumę 2730 zł. Łódź, dn. 5-V-28r. Komornik S. Dulkowski.

Dr. Med.

A. Gurewicz
Lekarz Oddziału Urologicznego Szpitala św. Jadwigi w Berlinie
ordynuje od 10 maja w zakresie chorób dróg moczowych i wewnętrznych w Teuskawcu w Willi „Arkadia”.

Dr.

Sołowiejczyk
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Piotrkowska 99.
— Tel. 44-92. —
Przyjmuje od 11—4 po poł. i od 8—9 w. W niedz. i święta od 9—2 po poł.

Dr. med

Niewiażski
Sienkiewicza 34.
Tel. 59-40.
Choroby skórne i weneryczne. Naświetlanie lampą kwarcową.
Przyjmuje od 5 do 9 po południu.

DR. MED.

EKKERT
Kilińskiego 143 : przy Głównej choroby weneryczne, skórne i dróg moczowych przyjmuje od godz. 12—1 i od godz. 5—8.

Ogłoszenia drobne.

po 10 groszy za wyraz. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie 50 gr.

Wypłaty

Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

Wypłaty

Wypłaty w całości. Eleganckie damskie piaseczki. Wełniane towary na palta i suknie. Crep-de-chine. Jedwabna popelina. Palta, Messlina Polca Leon Rubaszki. Kilińskiego 44.

potrzebny czeladnik fryzjerski. Rokicińska 94. 3419

potrzebna podreżna i uczeniśca do pierwszorzędnej pracowni sukien. Cegielniana 62, Potokowa. 3408

potrzebna uczeniśca szlująca do chrześcijańskiego domu. Zeromskiego 87 m 1

potrzebna dziewczyna umiejąca gotować do mleczarni Piotrkowska 174. 3410

potrzebne podreżne do szycia. Pracownia „E 1a” Al. Kościuszki 3. m. 1. (I p. front.)

potrzebne podreżne i uczeniśca do szycia. Nowocześnińska 28, Ofeyna III p.

poszukuje robotnika do obrabiania maszynowego z maszynami stolarkimi. Mechaniczna stolarnia Brzeska 72.

do 1000 zł. szwaczka do szycia fartuchów może się natychmiast zgłosić. Ul. Główna 17, m. 6. 3409

potrzebna szlująca uczeniśca do samodzielnego pant. Ul. Grabowa 16, m. 1

potrzebne podreżne i uczeniśca do pracowni sukien. Nawrot 37, m. 1.

Poszukiwane.
Osoba inteligentna, sympatyczna, zdrowa, silna, energiczna, samotna zna się na gospodarstwie wiejskim, wiejskim i kuchni, lubi bardzo dzieci, prosi o jakiegokolwiek zajęcie, gdyż jest bez środków do życia może złożyć referencje. Oferty do administracji pod „Zaraz” 3505

Lokale i mieszkania
Klepek rzemieślnicy — oraz spóźniony do odstąpienia przy ul. Nowo-Pabianickiej 29. Wiadomość na miejscu. 3333

pokój umeblowany, duży, słoneczny, do wynajęcia, dla starszego samotnego pana. Główna 54, II piętro, m. 14. 3416

przyjmę panów do dużego pokoju z utożsamieniem utrzymaniem lub bez. Wólczańska 43 w sklepie.

oddam pokój samotnej osobie za potrącenia 2.000 zł. Oferty do „Kurjera”, pod „Interes” 3417

potrzebna ekspedientka zdolna do zakuć. Narutowicza nr. 10. 3370

do sprzedania 4 1/2 morgi ziemi położonej z łąką i placem pod dom w ulicy naprzeciw rynku oraz na placu piwnic murowanej. 2.000 pustaków cementowych na cały dom plac nadaje się na wszelki handel może być sprzedany z siemią lub bez w Będkowie 1 kl. od przystanku Czarnocin, pow. Brzeziński. Wiadomość u pana Janiec. 3352

do sprzedania maszyny stolarskiej razem z narzędziami. Oferty pod „craścio” 3362

na wypłatę Firanki na metry, odpasowane okna tiulowe, etaminowe. Kapy tiulowe, etaminowe Sztory, Roleto. Narutki. Polca Leon Ruba z z. Kilińskiego 44.

potrzebny zdolny czeladnik kowalski do kucia koni 28 pułk. Str. Karniowskich 26 Dutkiewicz. 3415

okale handlowy odpowiedni na skład wódek do sprzedania. Oferty w „Kurjerze” pod „Odpowiedni”

pokój umeblowany, słoneczny, elektryczne oświetlenie mogą być śniadania i kolacje w podmiejskiej okolicy dojazd tramwajem ewentualnie i garaż. Wiadomość w mleczarni „Giemśów” Plac Reymonta (Górnay-Rynek) 3392

Letnie mieszkania
Zakopane, Pensjonat „Złoty”, M. Paryskiej przy ul. Jagiellońskiej, nowy dom komfortowe urządzenia, pokoje słoneczne, wykwintna kuchnia. 7539

Jeżeli chcesz zachować swoje włosy
to radzę ci natychmiast kupić i zastosować znany i wypróbowany płyn **MIXTA.**

Matrymonialne.
Bogate właścicielki majątków ziemskich i gospodarstw rolnych na wsi — właścicielki domów i interesów handlowych w mieście oraz bardzo wiele pań, wdówek i rozwódek, posiadających znaczny majątek w gotówce, pragną jeszcze w tym roku wysłać zamąż. Powołanie myślicy Panowie zechcą podać swój adres i wymagania Administracji „Matrymonium” Warszawa, Jasną 13/15. Scila dyktacja zapytania towarzyszy. Wybór obojczy.

Różne
Wydział galwaniczny firmy K. Wolf, Piotrkowska nr. 156 przyjmują do odnawiania zużyte nakrycia stołowe oraz srebrzenie, siołcenie artykułów technicznych. Kupuje od padki (szmelc) srebra i sioła, stare mosiązki, złoto i srebro po cenie kursu.

Poradź i unieważnij małżeństwo według obowiązujących obecnie ustaw w Polsce. Opracował adwokat Dr. Elkon Margalis we Lwowie, ul. Domagalnicza 7. 7308

Wysze sprawy.
— Czy kobiety interesują się tylko wiosennymi sukienkami, czy też mają jakieś wyższe sprawy?
— O tak! Np. wiosenne kapelusze.

nie trać czasu. Ciąg nienie 19 i 21 maja. Spiesz do Kulektury B. Weinberg Piotrkowska 42.

Zagubione dokumenty
Zagubiono legitymację wydano przez L. K. E. D. na imię Marji Perlikowicz. 4420

Włod Konońska Piwna 24, zgubiła świadectwo śluzarskie, wydane w Zakładzie Wielickiego 3389

Janeta Łódziska, uczeniśca gimnazjum Z. Petkowskiej w Łodzi, przy ul. Wólczańskiej 55 zgubiła matrykulę. Zwrócić do szkoły. 3398

Dr. med. Pikielny
urolog.
Choroby nerok, pęcherza i dróg moczowych. Przyjmuje od 4—7 Nawrot Nr. 8. Telef. 19-90

Dr. Outkiewicz
Ordynator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych. Piotrkowska 50 przyjmuję od 5—7 po południu

Dr. med. M. Glazer
Zielona 6. TEL. 45-49. Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 8 do 9.30. 12-2 i od 7-8

Dr. Różaner
Choroby skórne, weneryczne Leczenie sztucznym siołcem górskim. NARUTOWICZA 9 (Dzielnia) tel. 28-98 Przyjmuje od 8-10 i od 5-8. Panie od 3-5. Dla pań oddzielna poczekalnia.